

Ruszyła kampania prezydencka. Veryga pierwszy w kolejce

Choć wybory dopiero za 9 miesięcy, to „chłopi” już mają kandydata — Aurelijusa Verygę. I chociaż nie cieszy się on powodzeniem, to ta informacja poruszyła scenę polityczną. Posypały się deklaracje.

Były minister zdrowia Aurelijus Veryga jako pierwszy poinformował, że zawalczy o stanowisko prezydenta. Inne siły polityczne na razie zwlekają z deklaracjami związanymi z wyścigiem na stanowisko głowy państwa. Wybory odbędą się w maju 2024 r.

Przewodniczący Związku Chłopów i Zielonych Ramūnas Karbauskis podkreślił, że Veryga jest tą osobą, która może zapewnić rozwój otwartej i wolnej Litwy. »7

Fot. Marian Paluszkiwicz

Rząd stanął w obronie praw zwierząt domowych »16-17

Inteligencja węglowa kontra krzemowa (cz. 1) »20-21

KURIER
WILEŃSKI

Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

Birbinių g. 4a, 02121-30 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel./fax 260 84 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt).

Zastępcy red. nacz.:
Brygita Łapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinary Klonowski (ds. online)
(a.klonowski@kurierwileński.lt)

Sekretarz redakcji:
Liucija Stankevičiūtė
(l.stankeviciute@kurierwileński.lt)

Dziennikarze: Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik, Justyna
Giedroń, Rajmund Klonowski, Ilona
Lewandowska, Anna Pieszko, Antoni
Radczenko, Witold Janczyz,
Marian Paluszkiwicz — fotoreporter

Dział Promocji: Andrzej Podworski —
prenumerata (tel. 260 84 44, kolport@
kurierwileński.lt), Jolanta Balkiewicz —
reklama (tel. 260 84 44,
reklama@kurierwileński.lt).

Wydawca: VšĮ „Kurier Wilenski“
Druk: VšĮ „Vilnijos žodis“

Nakład: 3000 egz.

*Materiałów niezamówionych redakcja nie
zwraca. Zastrzeżenie o prawie
do skracania i adiacji tekstów.
Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.
Opinie Czytelników zawarte w ich listach
nie zawsze są zbieżne z opinią redakcji.*

Redaktor dżurny: Alicja Klonowska,
Apolinary Klonowski

DZIENNIK NALEŻY DO
EUROPEJSKIEGO
STOWARZYSZENIA GAZET
CODZIENNYCH
MNIJSZOŚCI
NARODOWYCH

Projekt finansowany ze środków
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy
za Granicą 2023.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autorów
i nie może być utożsamiana
z oficjalnym stanowiskiem
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”
im. Jana Olszewskiego.

Polski minister: we współpracy z Litwą i Łotwą powinniśmy doprowadzić do izolacji Białorusi

Polska we współpracy z Litwą i Łotwą powinna doprowadzić do całkowitej izolacji Białorusi — powiedział polskiej telewizji publicznej TVP wiceminister MSWiA Maciej Wąsik, nawiązując do białoruskich śmigłowców, które naruszyły polską przestrzeń powietrzną.

Wąsik wskazał, że białoruskie śmigłowce w polskiej przestrzeni powietrznej były prowokacją. Jak dodał, nie pierwszą.

KOLEJNA PROWOKACJA

„Na przestrzeni powiedzmy kilkunastu lat mieliśmy dużo takich sytuacji, także z myśliwcami. Takie sytuacje się niestety zdarzają i my musimy mocno reagować. Polski rząd będzie mocno reagował” — podkreślił wiceszef resortu. „We współpracy z Litwą i Łotwą powinniśmy doprowadzić w pewnej przyszłości do zupełnej izolacji Białorusi” — zaznaczył. Wskazał, że Łukaszenka reaguje tylko na siłę oraz nie przestrzega zasad demokracji.

Wczoraj w Ministerstwo Obrony Narodowej poinformowało, że na Podlasiu doszło do naruszenia polskiej przestrzeni powietrznej przez dwa śmigłowce białoruskie, które realizowały szkolenie w pobliżu granicy.

POWIADOMIONO NATO

„O szkoleniu strona białoruska informowała wcześniej stronę polską. Przekroczenie granicy miało miejsce w rejonie Białowie-

„We współpracy z Litwą i Łotwą powinniśmy doprowadzić w pewnej przyszłości do zupełnej izolacji Białorusi” — powiedział wiceminister MSWiA Maciej Wąsik
Fot. Marian Paluszkiwicz

ży na bardzo niskiej wysokości, utrudniającej wykrycie przez systemy radarowe. Dlatego też w porannym komunikacie Dowództwo Operacyjne Rodzajów Sił Zbrojnych poinformowało, że polskie systemy radiolokacyjne nie odnotowały naruszenia polskiej przestrzeni powietrznej — napisano w komunikacie prasowym. Dodano, że o incydencie poinformowano strukturę NATO.

„Mariusz Błaszczak minister obrony narodowej, przewodniczący Komitetu ds. Bezpieczeństwa Narodowego i Spraw Obronnych polecił zwiększyć liczbę żołnierzy na granicy i wydzielić dodatkowe siły i środki, w tym śmigłowce bojowe” — wskazano.

„Rosja i Białoruś zintensyfikowały w ostatnim czasie działania hybrydowe przeciwko Polsce. Ze względu na możliwe dalsze prowokacje apelujemy o odpowiedzialne rozpowszechnianie i ko-

mentowanie informacji, które mogą być wykorzystane przez rosyjski i białoruski reżim” — podkreślono w komunikacie polskiego MON.

CHARGÉ D'AFFAIRES BIAŁORUSI WEZWANO DO POLSKIEGO MSZ

Jednocześnie do polskiego MSZ wezwano w trybie natychmiastowym chargé d'affaires ambasady Białorusi w Warszawie.

„MSZ przekazało stanowczy protest oraz wezwało stronę białoruską do bezzwłocznego, szczegółowego wyjaśnienia incydentu. Strona polska podkreśliła, że incydent jest postrzegany jako kolejny element eskalacji napięcia na granicy polsko-białoruskiej. Polska oczekuje od Białorusi powstrzymania się od tego typu aktywności” — podano w późniejszej komunikacie. ■

Służba Obrony Portu i Wybrzeża Marynarki Wojennej obchodzi swoje pierwsze urodziny
Fot. kariuomene.lt

Znane są wyniki rekrutacji na litewskie uczelnie wyższe

Nauki społeczne, nauka o zdrowiu, biznes i zarządzanie publiczne, informatyka i sztuka – to najpopularniejsze kierunki studiów na uczelniach wyższych w 2023 roku na Litwie. Z kolei największą popularnością wśród kandydatów cieszy się tradycyjnie Uniwersytet Wileński.

Kandydaci zostaną poinformowani o wynikach głównych rekrutacji zarówno w systemie informacyjnym, jak i pocztą elektroniczną – podało Litewskie Stowarzyszenie Instytucji Szkolnictwa Wyższego dla organizacji ogólnych rekrutacji (LAMABPO).

Przyszli studenci będą mogli zawierać umowy o naukę drogą elektroniczną od środy od godziny 15.00 lub po

przybyciu na uczelnię od czwartku od godz. 8.00 do piątku do godz. 16.00.

Prawie 26 tys. osób złożyło wnioski o przyjęcie na studia wyższe. Z danych LAMABPO wynika, że 15,1 tys. z nich kwalifikuje się na studia finansowane przez państwo, z czego 9,9 tys. to tegoroczni absolwenci.

W tym roku planowane jest przyjęcie 12,7 tys. studentów pierwszego roku na finansowane przez państwo miejsca w uczelniach wyższych, czyli tyle samo co w poprzednich latach. Spośród nich 8,6 tys. ma zostać przyjętych na uniwersytety, a 4,1 tys. do kolegiów.

Największą popularnością wśród kandydatów cieszy się tradycyjnie Uniwersytet Wileński,

a następnie Uniwersytet Witolda Wielkiego, Kowieński Uniwersytet Technologiczny, Wileński Uniwersytet Techniczny Giedymina i Litewski Uniwersytet Nauk o Zdrowiu.

Największa liczba studentów wybrała też Kolegium Kowieńskie, Kolegium Wileńskie i Państwowe Kolegium Kłajpedzkie.

Dodatkowa rekrutacja odbędzie się w dniach 7-10 sierpnia. Następnie 16 sierpnia ogłoszone zostaną zaproszenia na studia. Drugi etap rekrutacji uzupełniającej odbędzie się w dniach 21-24 sierpnia.

W tym roku programy studiów oferuje 16 uniwersytetów i 18 szkół wyższych. ■

lrt.lt

Imieniny

3 sierpnia

Augustyna, Dalmacjusza, Eufroniusza, Lidii, Marana, Miłostawa, Nikodema, Piotra, Symeona, Szczepana

4 sierpnia

Arystarcha, Franciszka, Fryderyka, Krescencjusza, Marii, Mironiego, Prokopa, Rajnera, Tertuliana

Cytat dnia

„Zaoferujemy tygodniowy darmowy pobyt na Rodos wiosną czy jesienią przyszłego roku dla turystów, którzy musieli uciekać w lipcu z wyspy z powodu pożarów” – oświadczył w wypowiedzi dla brytyjskiej telewizji ITV grecki premier Kyriakos Micotakis.

Liczba dnia

100 dzieł sztuki przez trzy tygodnie

będzie zachwycać mieszkańców stolicy i gości miasta w największej plenerowej galerii w Wilnie „Sztuka bez dachu” (lit. „Menas be stogo”). Na zewnętrznych stojakach reklamowych eksponowane są odbitki prac artystów, zaś w wirtualnej galerii można obejrzeć i kupić ponad 300 dzieł sztuki.

Kijów. „Matka” bez sierpa i młota

Rosyjska agresja na Ukrainę ponagliła desowietyzację kraju. Trwająca od 30 lat debata w Kijowie na temat usunięcia ikonicznego pomnika Matki Ojczyzny doczekała się kolejnego epizodu — z tarczy znikają sowieckie emblematy, zastąpi je ukraiński trójząb (tryzub). Pierwszym usuniętym elementem była prawa część wieńca kłosów zbożowych okalających sierp i młot. Element ważył 120 kg. Pełna wymiana ma być zakończona do 24 sierpnia, Dnia Niepodległości Ukrainy. Będą to drugie obchody tego święta pod ponurym baldachimem wojny.

Nie wszyscy jednak decyzję o usunięciu popierają. 53-letnia Lidia uważa, że przeznaczone na to środki lepiej byłoby puścić na potrzeby wojenne. „Trzeba było wcześniej to sierpowo-młotowe paskudztwo zabrać z tej tarczy. Teraz powinniśmy się skupić na potrzebach naszych żołnierzy, a nie na zmianie symboliki”.

Niektórzy też uznają czas za niewłaściwy, ale widzą w tym pewną logikę czasu.

„Rozumiem, że czas nie jest najlepszy, ale zrobić to należy, ponieważ teraz walczymy właśnie z resztkami imperium sowieckiego i musimy wreszcie skończyć z tym wszystkim raz na zawsze” — powiedziała mieszkanka Iryna.

Teraz debata idzie dalej — czy pomnik ma się nazywać „Matka Ojczy-

zna” czy „Ukraina Matka”. Nim jednak będą jasne wnioski — trzeba jeszcze poczekać. W pożodze wojennej takie decyzje nie przychodzą szybko.

Zatrzymano rodziców-porywaczy. Chcieli wyjechać na Białoruś

We wtorek, 1 sierpnia, zatrzymano rodziców, którzy są podejrzani o uprowadzenie swoich dzieci z domu opieki. Rodzice próbowali wywieźć je na Białoruś. Dzieci zostały odebrane rodzicom w czerwcu — nie chodziły do szkoły, nie odwiedzały lekarzy, rodzina odmawiała pomocy. W zeszłym tygodniu sąd zaocznie wydał nakaz aresztowania Vilčinskasów. Teraz po ich aresztowaniu sąd podejmie decyzję o długości ich zatrzymania. Nakaz aresztu wydano 28 lipca.

„Areszt został przyznany, ale termin nie został ustalony, ponieważ podejrzani nie byli obecni na postępowaniu, ukryli się. Kiedy zostaną postawieni przed sądem, sąd zazwyczaj wyznacza termin” — powiedział prokurator BNS.

Troje dzieci w wieku 5, 7 i 9 lat kilka tygodni temu zostały prawdopodobnie samowolnie zabrane przez rodziców z kowieńskiego ośrodka opieki nad dziećmi „Pastogė”. Rodzice zostali zatrzymani we wtorek na granicy Litwy z Białorusią.

Włochy: unikać interwencji Zachodu w Nigrze po puczu

Wicepremier i minister spraw zagranicznych Włoch, Antonio Tajani (na zdjęciu), oświadczył we środę 2 sierpnia w telewizji RAI, że należy unikać interwencji wojskowej Zachodu w Nigrze i dążyć do przywrócenia demokracji w kraju po puczu.

Tajani podkreślił, że Zachód nie powinien być postrzegany jako siła neokolonialna, a prace na rzecz rozwoju Afryki są istotne. Włosi zdecydowali się na ewakuację z Nigru po obaleniu prezydenta. Wykonano specjalny lot wojskowego samolotu do Rzymu. Oprócz Włochów, na pokładzie znalazły się osoby z innych krajów, w sumie 87 osób. Taki sam lot wykonała Francja, na pokładzie francuskiego samolotu znalazło się miejsce dla innych obcokrajowców.

Niedawny pucz wojskowy w Nigrze obalił demokratycznie wybranego prezydenta Mohameda Bazouma. Wspólnota Gospodarcza Państw Afryki Zachodniej zagroziła puczystom interwencją. Do puczystów natychmiast rękę wyciągnęli wagnerowcy.

„To jest faktyczne uzyskanie niepodległości i pozbycie się kolonizatorów” — powiedział o puczu właściciel Grupy Wagnera Jewgienij Prigożyn. Wagnerowcy też zaproponowali rozprawienie się ze wszelkimi próbami przywrócenia ustroju demokratycznego.

Anušauskas wciąż krytykowany za informację o Leopardach

Przewodnicząca Sejmu, Viktorija Čmilytė-Nielsen, krytykuje ministra obrony Arvydasa Anušauskasa (na zdjęciu) za nadmierną publiczną dyskusję na temat zakupu czołgów dla Sił Zbrojnych Litwy, ale podkreśla konieczność skupienia się na zagrożeniach dla bezpieczeństwa kraju. Prezydent Nausėda również krytykuje ministra za ujawnienie tajnych informacji, wcześniej zaznaczał, że informacje opatrzone były klauzulą „niejawne” i procedura ujawnienia „jest jasna, nie była wykonana”, wcześniej jednak zapowiadał gotowość do dalszej współpracy. Parlamentarzystka Agnė Širinskienė zwróciła się do prokuratury w tej sprawie. Minister zaprzecza ujawnieniu informacji o zamiarze zakupu przez Litwę czołgów Leopard jako tajnych. Przewodnicząca Sejmu podkreśla znaczenie skutecznego przygotowania się na obecne i przyszłe zagrożenia, takie jak działania Rosji przeciwko Ukrainie i nieprzewidywalność reżimu Łukaszenki. Litwa planuje zakup czołgów w ramach modernizacji swojej armii za ok. 2 mld euro.

Próbował przeleźć przez płot, nie przeżył

75-letni mężczyzna zmarł w klinikach Santaros po tym, jak próbował przeleźć ogrodzenie i doznał obrażeń. Został przewieziony do kliniki ze szpitala S. Kudirki w okręgu olickim w poniedziałek, 31 lipca wieczorem, około godziny 22.58, z powodu rany klutej prawej pachy.

We wtorek 1 sierpnia po północy, około godziny 0.39, otrzymano zgłoszenie, że mężczyzna zmarł. Według wstępnych danych, mężczyzna zranił się podczas przełazania przez płot.

Polacy badają największe złoża miedzi na świecie

Polacy przeprowadzają pionierskie badania największych złóż miedzi na świecie — w Chile. Jak pod koniec czerwca informuje placówka badawcza, naukowcy z placówki Łukasiewicz — Instytutu Lotnictwa i firma RSBS przeprowadzili badania spektralne na Pustyni Atakama w Chile w ramach projektu Hype4Explor. Skoncentrowali się na porfirowych złożach miedzi, głównym źródle miedzi na świecie. Uzyskane dane będą wykorzystane do stworzenia map mineralizacji. RSBS planuje wykorzystać sztuczną inteligencję do identyfikacji potencjalnych złożowych obszarów. Projekt ma na celu ulepszenie metod poszukiwań minerałów. Badania terenowe były wymagające, ale potwierdzają możliwości realizacji prac tego typu na całym świecie. Projekt Hype4Explor otrzymał wsparcie finansowe z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.

Ukraina przygotowuje się do szczytu w Arabii Saudyjskiej

Władze Ukrainy przygotowały plany na szczyt dotyczący ukraińskiej formuły pokojowej zakończenia rosyjskiej inwazji — oświadczył w środę na Facebooku Ihor Żowkwa, zastępca szefa kancelarii prezydenta Ukrainy Wołodymyra Zelenskiego. Spotkanie, w którym nie przewidziano udziału Rosji, odbędzie się 5-6 sierpnia w Arabii Saudyjskiej.

„Ważne, by były to nie tylko konsultacje, tylko wyraźny postęp na drodze do celu: realizacji ukraińskiej formuły pokojowej i jej kluczowych zadań” — oznajmił Żowkwa.

Zaznaczył, że wynikiem konsultacji powinno być m.in. ustalenie szczegółów dotyczących przyszłego szczytu na temat ukraińskiej formuły pokojowej na szczeblu liderów, w tym terminu tego spotkania, miejsca i porządku działań.

Wcześniej doradca prezydenta Zelenskiego Mychajło Podolak mówił, że ukraińska formuła pokojowa przewiduje jako pierwszy krok całkowite usunięcie rosyjskich sił zbrojnych z terytorium Ukrainy w granicach z 1991 roku.

Puchar Podbrzezia: triumfują Suderwa, Kowalczuki, Niemenczyn

Jak informuje Adam Sipowicz, zastępca dyrektora ds. sportu Centrum Sportu Rejonu Wileńskiego, w niedzielę 30 lipca odbył się turniej o Puchar Podbrzezia. W turnieju uczestniczyło 11 drużyn piłkarskich i 6 siatkarskich. W kategorii piłkarskiej popisały się Suderwa, Kowalczuki i Niemenczyn.

Po przemiennej walce wyłoniono zwycięzców turnieju w piłce nożnej — 1. miejsce zajęła drużyna z Suderwy „Vilnoja”, jako druga finiszowała drużyna z Kowalczuk „Ave.Ko.”, trzecie miejsce zajęła drużyna z Niemenczyzna „Ūkininkai”.

Powyżej wymienione drużyny były nagrodzone pucharami, medalami oraz piłkami. Pucharami byli też nagrodzeni gracze, którzy strzelili najwięcej bramek.

Wśród 6 drużyn siatkarskich pierwsze miejsce zajęła drużyna Centrum Sportu Rejonu Wileńskiego, jako drugie w turnieju finiszowali zawodnicy drużyny Wielofunkcyjnego Ośrodka Kultury w Rudominie. Trzecie miejsce zajęła drużyna „Šeškinės poliklinika”.

Powyższe drużyny również były nagrodzone pucharami, medalami oraz piłkami. Gracze, którzy zdobyli najwięcej punktów w czasie turnieju, również byli nagrodzeni pucharami.

Str. opr. Apolinary Klonowski, na podst. BNS, PAP, mat.pras., vrsa.lt, inf. wł., Telegram; Fot. EPA-ELTA, fotomontaż A.K., ELTA, europa.eu, vrsa.lt;

Masz newsa? Skontaktuj się z dziennikarzem:
a.klonowski@kurierwilenski.lt

W Sejmie przystąpiono do pracy nad reformą podatkową

W środę, 2 sierpnia, Sejmowa Komisja Spraw Społecznych i Pracy rozpoczęła pracę nad zainicjowaną przez rząd reformą podatkową.

Honorata Adamowicz

W tym dniu zatwierdzono inicjatywę związaną z ponowną oceną majątków osób, które w nadchodzącym sezonie grzewczym będą ubiegały się o rekompensatę za ogrzewanie.

— W środę Sejmowa Komisja Spraw Społecznych i Pracy przystąpiła do rozpatrzenia zainicjowanej przez rząd reformy podatkowej. Wysłuchaliśmy propozycje ministerstwa, parlamentarzyści mieli okazję zadać pytania. Na razie nie podjęto żadnych konkretnych decyzji, są one jedynie rejestrowane — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Justas Džiugelis, przewodniczący Sejmowej Komisji Spraw Społecznych i Pracy.

KOLEJNE POSIEDZENIE ODBĘDZIE SIĘ ZA MIESIĄC

Reforma podatkowa przedłożona przez rząd przewiduje wyższe podatki dla części ludności aktywnej zawodowo. Dzięki nowelizacjom więcej osób musiałoby płacić podatek od nieruchomości, zmieniłaby się procedura stosowania niektórych zwolnień i wprowadzony zostałby minimalny zasiłek dla bezrobotnych.

— Nie rozpatrywaliśmy każdej propozycji osobno. Czekamy jeszcze na wnioski z ministerstwa finansów w sprawie proponowanych poprawek. Na posiedzeniu postanowiliśmy także zwrócić się o opinię na temat proponowanej reformy do Banku Litwy. W zależności od liczby propozycji do obrad powrócimy 30 sierpnia lub 6 września — zaznacza przewodniczący komisji sejmowej.

OCENA MAJĄTKÓW OSÓB

Zatwierdzono inicjatywę ponownej oceny majątków osób, które będą ubiegały się o rekompensatę za ogrzewanie w nadchodzącym se-

■ Justas Džiugelis Fot. Julius Kalinskas, ELTA

Reforma podatkowa przedłożona przez rząd przewiduje wyższe podatki dla części ludności aktywnej zawodowo. Dzięki nowelizacjom więcej osób musiałoby płacić podatek od nieruchomości, zmieniłaby się procedura stosowania niektórych zwolnień i wprowadzony zostałby minimalny zasiłek dla bezrobotnych.

zonie grzewczym. Według Swietłany Kulpiny, szefowej Grupy Wsparcia Pieniężnego Ministerstwa Ochrony Społecznej i Pracy, to samorzady poinformowały ministerstwo o tym, że osoby, które posiadały kilka, a nawet kilkadziesiąt nieruchomości, prosiły o rekompensatę za ogrzewanie. W ten sposób krąg odbiorców rekompensat wzrósł o 27 tys. osób.

PODATEK OD NIERUCHOMOŚCI

Przypominamy, jakie zmiany proponuje nowelizacja ustawy o podatku dochodowym od osób fizycz-

nych — proponuje ona tradycyjny podatek za obiekt nieruchomościowy, a nie sumę ich wartości. Obiekty mieszkalne podlegałyby stawkom ulgowym. Oznacza to, że połowa mieszkańców w ogóle nie płaciłaby podatku, ponieważ punktem wyjścia do opodatkowania byłaby średnia wartość mieszkania w każdym samorządzie.

WIĘKSZE STAWKI DLA SAMOZATRUDNIONYCH

Planowane jest stopniowe zwiększenie stawki dla osób prowadzących działalność indywidualną: w 2025 r. podatek wzrośnie z 15 do 17 proc., w 2026 r. — od 17 do 20 proc. Proponuje się również, aby zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej otrzymywały osoby o dochodach do 20 tys. euro (obecny limit to 45 tys. euro).

Planowane są też zmiany opodatkowania dla osób o wysokich dochodach. Proponuje się, aby wszystkie rodzaje dochodów były dodawane, a wysokie podlegały specjalnemu dodatkowemu opodatkowaniu w miejsce obecnie obowiązujących stawek progresywnych. ■

Ruszyła kampania prezydencka. Veryga pierwszy w kolejce

Antoni Radczenko

Zdaniem polityka ich kandydat ma „silny kręgosłup polityczny” i klarowną wizję opartą na tradycyjnych wartościach. „Z takim prezydentem Litwa byłaby wolna i zjednoczona, a nie szukająca wrogów wewnątrz oraz poza granicami kraju” — oświadczył Karbauskis. Dodał, że głównym konkurentem w przyszłorocznych wyborach prezydenckich będzie obecna głowa państwa, dla której tradycyjne wartości są również bardzo ważne.

„PIĘĆ LAT TO ZA MAŁO”

Gitanas Nausėda oświadczył, że o swojej decyzji poinformuje pod koniec bieżącego roku. Jednocześnie prezydent podkreślił, że na wcielenie w życie wizji państwa dobrobytu nie wystarczy pięcioletnia kadencja. „Chciałbym wyborów, w których uczestniczyliby różni kandydaci reprezentujący nie tylko różne partie, ale również odmienne światopoglądy. Tak, by reprezentowali oni prawdziwy konserwyzm i prawdziwy liberalizm oraz prawdziwą, a nie papierową, ideę lewicową” — oświadczył dziennikarzom urzędujący prezydent.

Liderka Ruchu Liberalistów Viktorija Čmilytė-Nielsen oświadczyła, że we wrześniu odbędzie się zjazd partii, na którym z pewnością ta kwestia zostanie przedyskutowana. „Jednak prognozuję, że ostateczną decyzję, czy będziemy mieli własnego kandydata, czy kogoś poprzemy, podejmiemy pod koniec roku” — powiedziała w wywiadzie dla „Žinių radijas” przewodnicząca Sejmu. Szef konserwatystów Gabrielius Landsbergis, w wywiadzie dla LRT, zaznaczył, że w połowie sierpnia ruszy proces, w którym oddziały terytorialne będą zgłaszały własnych kandydatów. Oświadczył też, że na obec-

Zdaniem Karbauskisa Aurelijus Veryga może zapewnić rozwój otwartej i wolnej Litwy **Fot. Marian Paluszkiewicz**

nym etapie nie jest w stanie zadeklarować swego udziału w wyścigu prezydenckim.

Tymczasem Aurelijus Veryga oświadczył, że już jesienią ogłosi swój program wyborczy. Polityk zgodził się z przewodniczącym swej partii, że największą konkurencją dla niego stanowi Nausėda. Tym niemniej sądzi, że ma nad nim pewną przewagę. „Jestem partyjnym kandydatem. Obecny prezydent taki nie był i widzimy, jak czasami brakuje mu tego wsparcia politycznego. To jest jedna z moich zalet” — oświadczył polityk.

BRAK SZANS?

Politolodzy sceptycznie ocenili szanse na wygraną kandydata Związku Chłopów i Zielonych. Ignas Kalpokas z Uniwersytetu Witolda Wielkiego, w rozmowie z BNS, oświadczył, że Veryga jest „kandydatem ligi amatorskiej”. „Możliwości jego są skromne. Pokazują to sondaże, w których nie figuruje wśród tych popularnych” — powiedział politolog. W podobnym tonie wypowiedział

się analityk Matas Baltrukevičius z Wileńskiego Instytutu Analizy Politycznej. Komentując dla delfi. Ił decyzję „chłopów” oświadczył, że kandydatura Verygi jest raczej prezentem dla oponentów politycznych, ponieważ nie ma on większych szans na wygraną.

Faktycznie — Aurelijus Veryga nie jest politykiem cieszącym się dużym poparciem społecznym. Z badań opinii publicznej, które zostały przeprowadzone pod koniec czerwca, wynika, że jego nazwisko nie pojawia się wśród osób, których mieszkańcy widzieliby na stanowisku głowy państwa. Z sondażu wyborczego przeprowadzonego przez „Spinter tyrimai” na zlecenie delfi. Ił wynika, że największą popularnością cieszy się Gitanas Nausėda, który zdaniem ponad 19 proc. respondentów powinien pełnić swą funkcję przez kolejną kadencję. Na drugim i trzecim miejscu znaleźli się prawnik Ignas Vėgėlė oraz dziennikarz i społecznik Andrius Tapinas, których wspiera odpowiednio 10,1 i 6,6 proc. ankietowanych. ■

Samodzielność w demencji jest możliwa. Podajemy najskuteczniejsze sposoby

O demencji słyszał każdy. Nie każdy jednak wie, że grozi nawet młodym, albo że symptomy — jeśli się ich nie zna — są trudne do zauważenia. I jak w każdej chorobie, jej przebieg zależy od etapu wykrycia. Wyjaśniamy wszystko, co potrzebujesz wiedzieć.

TWÓRZMY
zdrowotnie korzystne
 NAWYKI!

Demencja jest jedną z najczęstszych przyczyn niepełnosprawności u osób starszych. Jest to przewlekle upośledzenie funkcji poznawczych, które wpływa na codzienne czynności, życie domowe, zawodowe i społeczne. Choroba najczęściej objawia się upośledzeniem funkcji poznawczych, takich jak pamięć, język, uwaga, planowanie, podejmowanie decyzji i inne.

Według Eglė Ignatavičienė, lekarzki w Poliklinice Centralnej, przyczyny demencji nie są do końca jasne, ale istnieje kilka czynników ryzyka, które można wyeliminować, aby zmniejszyć ryzyko rozwoju choroby.

SYMPTOMY DEMENCJI. MOŻESZ NIE ZAUWAŻYĆ

Chociaż każdego roku na całym świecie odnotowuje się prawie 10 mln nowych przypadków demencji, to choroba ta jest trudna do wykrycia na wczesnym etapie rozwoju.

„Ponieważ demencja postępuje powoli, pacjent nie skarży się na nagle pojawiające się trudności, ponieważ po prostu ich nie odczuwa. W późniejszych stadiach, gdy upośledzenie zaczyna zakłócać codzienne czynności, objawy choroby stają się bardziej zauważalne. Częste są wahania nastroju, bezsenność, poczucie braku bezpieczeństwa i niepewności, zanim pojawią się zaburzenia poznawcze” — powiedziała Ignatavičienė.

Według lekarzki, pierwsze objawy choroby pojawiają się zwykle po 60.

Dr Ignatavičienė: „Aby być jak najbardziej samodzielną, osoba z demencją powinna być uspołeczniana i zaangażowana w codzienne czynności” Fot. Freepik.com

roku życia, ale młodsze osoby również mogą zachorować. Osoby z rodzinną historią demencji, cukrzycą, chorobami układu krążenia i urazami mózgu mają większe ryzyko rozwoju demencji.

„Pamięć krótkotrwała jest najbardziej narażona na upośledzenie, co utrudnia przypomnianie sobie ostatnich wydarzeń, dat, nazw przedmiotów oraz gubienie się w czasie i miejscu. Planowanie lub rozwiązywanie problemów, które wcześniej nie sprawiały trudności, takich jak płacenie rachunków, chodzenie do sklepu lub prowadzenie samochodu, staje się trudne. Osoba z demencją może mieć trudności z komunikowaniem się i wyrażaniem swoich myśli, doświadczając wahań nastroju, problemów behawioralnych, urojeń lub halucynacji. Jednak każdy przypadek jest inny, a objawy i postęp demencji są bardzo indywidualne” — powiedziała lekarzka.

CO ROKU NA ŚWIECIE
ODNOTOWUJEMY NIEMAL

10 MLN

NOWYCH PRZYPADKÓW DEMENCJI

KREWNI MAJĄ MULTUM MOŻLIWOŚCI DZIAŁANIA

Stopnie zaawansowania demencji dzieli się w zależności od nasilenia objawów i ich wpływu na codzienne funkcjonowanie. Od tego zależy również samodzielność pacjenta.

„Na początku choroby osoba może być całkowicie samodzielna, ale zdarzają się przypadki, w których stan zmienia się dramatycznie w ciągu kilku miesięcy. Ważne jest, aby pomóc osobie dostosować się do zmieniającego się stanu zdrowia i żyć w bezpiecznym środowisku. Im dłużej dana osoba będzie niezależna, tym łatwiej będzie się nią opiekować krewnym. Należy utrzymać aktywność fizyczną i umysłową: regularne ćwiczenia, granie w różne gry logiczne, takie jak szachy, krzyżówki, łami-główki, arytmetyka umysłowa, zapamiętywanie listy zakupów lub nauka języka obcego.

8.>>

Chociaż nie mamy jeszcze leków, które zatrzymałyby postęp choroby, przepisuje się leki łagodzące objawy, pomagając w ten sposób utrzymać adaptację danej osoby na dłużej. Bardzo ważne jest kontrolowanie chorób przewlekłych, regularne badania, monitorowanie stanu zdrowia i przyjmowanie przepisanych leków.

We wczesnych stadiach choroby wiele osób z demencją jest w stanie prowadzić w miarę normalne życie, ale wraz z postępem choroby zaczynają potrzebować coraz większej pomocy w codziennych czynnościach” — powiedziała lekarka.

Samodzielność nie przychodzi naturalnie, zaznacza Ignatavičienė. Należy dołożyć starań, aby uspołecznić pacjenta, zaangażować go w proste, codzienne czynności i pozwolić mu je wykonywać.

„Należy pomóc choremu odnaleźć się w domu, starać się utrzymać rutynę, sporządzać listy, zaznaczać ważne wydarzenia i daty w kalendarzu, planować czynności, które pacjent lubi i wykonywać je o tej samej porze każdego dnia. W miarę pogarszania się zdolności

należy starać się dostosować otoczenie, aby zachować samodzielność tak długo, jak to możliwe — używać łatwych do noszenia ubrań i butów, korzystać z krzeselka prysznicowego. Należy zapewnić wystarczającą ilość czasu na wykonanie zadań, a także zachować cierpliwość i szacunek” — radzi.

W TYM WSZYSTKIM NIE ZAPOMNIJ O SOBIE

Według lekarza każdy przypadek choroby jest indywidualny, a ludzie doświadczają jej inaczej i radzą sobie z nią na swój własny sposób.

„Demencja powoduje wiele trudności dla pacjenta i jego krewnych. Bardzo trudne jest obserwowanie, jak osobowość ukochanej osoby zmienia się wraz z postępem choroby, jak stopniowo traci ona swoje zdolności, nie jest już w stanie o siebie zadbać i nie rozpoznaje już swoich bliskich. Może pojawić się niepokój, niepewność i poczucie beznadziei, dlatego ważne jest, aby dbać o osobę z demencją, pamiętać o sobie i własnych potrzebach, nie dać się przytłoczyć i spróbować po-

dzielić się z kimś opieką nad bliską osobą i szukać pomocy. Warto poświęcić czas na odbudowanie sił” — powiedziała.

Zaleca się zdrowy tryb życia, korygowanie ciśnienia krwi i poziomu glukozy we krwi, dbanie o ciało i umysł, stosowanie pełnowartościowej diety, ćwiczenia fizyczne, porzucenie złych nawyków, rozwijanie pamięci, czytanie książek i uczenie się nowych rzeczy. Powinieneś także zadbać o swoje zdrowie emocjonalne, starać się nie izolować od ludzi i utrzymywać kontakty towarzyskie. Te rzeczy również mają duży wpływ i zmniejszają ryzyko demencji.

Jeśli czujesz lub zauważysz, że bliska osoba doświadcza objawów demencji, zasięgnij porady lekarza. Więcej informacji na temat demencji i sposobów uzyskania pomocy można znaleźć na stronie: <https://pagalbasau.lt/demencija/>.

Zam.2698

Projekt „Twórzmy korzystne dla zdrowia nawyki!” jest wspierany finansowo ze środków Państwowego Funduszu Wzmacniania Zdrowia Społecznego

Valentina Vaitkienė nowym ordynatorem szpitala w Solecznikach

Valentina Vaitkienė została nowym ordynatorem Szpitala Samorządu Rejonu Solecznickiego. Zastąpiła na tym stanowisku wieloletniego szefa placówki Zbigniewa Siemionowicza, który przeszedł na emeryturę. O posadę kierownika szpitala ubiegało się 4 kandydatów. Valentina Vaitkienė zebrała największą liczbę punktów i w poniedziałek, 31 lipca, rozpoczęła pracę.

„Moim priorytetem będzie zapewnienie i podniesienie prestiżu placówki” — powiedziała Valentina Vaitkienė.

Nowa ordynator nie ukrywa, że będą zmiany.

„Zamierzam przywrócić i przyciągnąć do szpitala specjalistów — lekarzy, pielęgniarzy, pomocników. Chcę, abyście mi zaufali i mnie wsparli. Postaram się dbać o

■ Valentina Vaitkienė Fot. salcininkai.lt

to, aby w zespole panowała dobra, robocza atmosfera, obopólne poszanowanie, abyśmy świadczyli dobre usługi mieszkańcom” — powiedziała Vaitkienė.

Przywitać nową ordynator do szpitala przybyli mer rejonu solecznickiego Zdzisław Palewicz, wicemer rejonu Waldemar Śliżewski, dyrektor administracji samorządu rejonu solecznickiego Grzegorz Jurgo, lekarz samorządu Jolanta Černiavskienė.

Nowa ordynator szpitala w Solecznikach przez ostatnie pół roku pracowała jako lekarz rodzinny w szpitalu w Wilczej Łapie. Przed tym zajmowała stanowisko doradcy w Ministerstwie Ochrony Zdrowia RL, była też wieloletnią kierowniczką jednego z wydziałów w resorcie zdrowia. Valentina Vaitkienė jest absolwentką studiów medycznych na Uniwersytecie Wileńskim, posiada kwalifikację lekarza medycyny. ■

wilnoteka.lt

Nowa forma pomocy dla pacjentów

1 sierpnia w niektórych samorządach kraju wdrożono nową usługę, w ramach której chorzy mieszkańcy będą dowożeni do placówek medycznych specjalnie przeznaczonym do tego transportem.

Nowy model transportowania pacjentów we wtorek w miasteczku Jurbarkas zaprezentował minister ochrony zdrowia Arūnas Dulkyš. W listopadzie ub. roku rząd wyraził zgodę na wprowadzenie nowego modelu przewozu pacjentów na okresu próbnym.

PRZEZNACZONO 7 MLN EURO

Nowa usługa będzie dostępna w 20 samorządach południowo-zachodniej Litwy do lipca 2024 r. Decyzję o tym, że stan pacjenta nie pozwala na samodzielny dojazd do placówki medycznej, podejmować będzie lekarz lub inny pracownik wykonujący zawód medyczny. O dostępności usługi mogą decydować także czynniki ekonomiczne oraz socjalne pacjentów. Nowy model będzie polegać na przewozie pacjenta do placówki medycznej oraz z powrotem do domu. Pacjenci w razie potrzeby zostaną przetransportowani karetką pogotowia ratunkowego pod nadzorem personelu medycznego, w przypadku, gdy problemy zdrowotne pacjenta nie będą tego wymagały, lekarze nie będą go pilotować.

Szacuje się, że po wdrożeniu nowego modelu transportowania chorych, mieszkańcy małych samorządów będą mieli znacznie łatwiejszy dostęp do leczenia.

Tomas Bagdonas, doradca ministra Dulkyša poinformował, że na wdrożenie nowego modelu przewozu pacjentów przeznaczono 7 mln. euro.

SKORZYSTAĆ BĘDĄ MOGLI NIE WSZYSCY CHĘTNI

„Pierwsi z nowej usługi skorzystają pacjenci na hemodializie oraz osoby, którym ma być wykonana transplantacja. Od 1 października usługa przewozu do placówek medycznych będzie świadczona osobom w wieku 75 lat i więcej oraz

Minister ochrony zdrowia Arūnas Dulkyš przedstawił nowy model transportowania pacjentów do placówek medycznych **Fot. sam.lrv.lt**

osobom korzystającym ze świadczeń socjalnych, zaś od 1 listopada — niepełnosprawnym” — poinformował minister Arūnas Dulkyš.

Podkreślił, że dana usługa nie jest nową formą natychmiastowej pomocy, tylko pomocą, którą można zaplanować z wyprzedzeniem. Przewóz pacjentów zaplanuje operator, który zadecyduje, czy jednym transportem można będzie przewieźć np. kilku pacjentów oraz osobę towarzyszącą.

„Uwzględniając wiele czynników, m.in. gdy pacjent nie może korzystać z transportu prywatnego lub publicznego ze względu na stan zdrowia lub inne przyczyny, decyzję o przetransportowaniu chorego podejmie lekarz rodzinny. Można ją będzie także zamówić dzwoniąc na infolinię 1808” — wyjaśniał minister ochrony zdrowia.

POMYSŁ Z FINLANDII

„Widziałem, że taka forma pomocy w Finlandii jest bardzo potrzebna. Chodzi przede wszystkim o osoby mające trudności z poruszaniem się,

żyjące w trudnych warunkach. Jak to będzie wyglądało w naszych realiach, zobaczymy. Na razie trudno powiedzieć, czy zimą długo trzeba będzie czekać na transport, ile czasu potrwają wizyty u lekarzy, bo karetka przecież będzie czekać na pacjenta, żeby odwieźć go do domu. Wszystko wyjaśni się w okresie próbnym” — powiedział Skirmantas Mockevičius, mer Jurbarkasa.

„Ostrożnie do tego podchodzimy i nie jesteśmy zbyt optymistycznie nastawieni. Już wiadomo, że nasi pracownicy zostaną obciążeni dodatkową pracą” — zaznaczyła Jolanta Keburienė, przewodnicząca Związku Zawodowego Pracowników Pogotowia Ratunkowego „Solidarumas”.

Szacuje się, że podczas okresu próbnego, do lipca przyszłego roku nowa usługa przewozowa będzie świadczona blisko 40 tys. razy. W 2024 r. zostaną podsumowane wyniki i podjęte dalsze decyzje w tej kwestii. ■

Justyna Giedrojc
Na podst. inf. agencyjnych,
inf. wł.

Ukraińskie drony w Moskwie przeniosły „swiaszczennuju wojnu” do agresora

W dniu 1 sierpnia Ukraina znów uderzyła dronami w Moskwę. To drugi po części udany atak w ciągu 3 dni. Uszkodzono obiekty, w których znajdują się rosyjskie ministerstwa przemysłu i handlu, gospodarki oraz łączności. Zełenski dał do zrozumienia, że „wojna wraca na terytorium wroga”.

ROSJA PORÓWNUJE ATAK DO... 11 WRZEŚNIA 2001 R.

Rosja porównała atak dronami na Moskwę do... ataku na Światowe Centrum Handlu 11 września 2001 r. „Spójrzmy na inny przykład: atak 9/11 (11 września 2001 r. — przyp. red.). Spowodował ogromną liczbę ofiar, ale metody były te same. Moscow City (biznesowa dzielnica — przyp. red.) jest obszarem cywilnym, gdzie siedziby mają tylko biura i centrum biznesowe... Teraz widzimy ten sam obraz, jak się powtarza” — napisała Maria Zacharowa, rzeczniczka rosyjskiego resortu dyplomacji.

Drony uderzyły w ministerstwo odpowiedzialne za przemysł wojenny, a kilkaset metrów dalej znajduje się sztab, z którego dowódcy zarządzają wojną w Ukrainie. Nie był zatem to cel przypadkowy.

REAKCJA ROSJI TYPOWA

Reakcja Rosji nie zaskakuje — Dmitrij Miedwiediew, obecnie produkujący w radykalnych wypowiedziach, ponowił groźby nuklearne. Jednak na słowa zareagował amerykański senator Lindsey Graham, który — nawiązując do raportów na temat choroby alkoholowej Miedwiediewa — zalecił „przetrzeźwienie”. „Do moich rosyjskich przyjaciół, którzy mówią o użyciu broni nuklearnej w Ukrainie. Musicie zrozumieć, że byłyby to atak na NATO, ze względu na bliskość Ukrainy do terytorium NATO” — napisał na swoim Twitterze senator.

„Czas przetrzeźwić, uświadomić sobie, że wasza barbarzyńska inwazja na Ukrainę nie działa, wycofać

Drony w Moskwę drugi raz w ciągu 3 dni zasiały u agresora niepewność
Fot. Telegram

się i uratować wielu młodych Rosjan przed bezcelową śmiercią” — dodał.

Z kolei amerykański dziennik „New York Times” uważa, że to nie tylko operacja psychologiczna. Poczuć zagrożenia ma zaburzyć także logistykę — Rosjanie będą musieli dwa razy pomyśleć, które obiekty chcą chronić przed atakiem. Teraz, gdy mieszkańcy Moskwy już wiele razy słyszeli na swoich ulicach wybuchy, wydaje się, że atak może nastąpić na większości terytorium kraju. A to niemały problem.

„NYT” ocenia, że sięganie po takie metody jest logiczne. Agresja Rosji na Ukrainę to wojna asymetryczna — agresor ma większy potencjał zbrojeniowy. Ukraina zatem musi szukać sposobów, by uciąć głowę — uderzyć w centra zarządzania. Tak to ocenił w rozmowie z dziennikiem gen. Ben Hodges, były dowódca wojsk lądowych USA w Europie.

WIĘCEJ OFIAR CYWILNYCH, TYM WIĘCEJ ODWETÓW

W analizie równanie jest proste — więcej ofiar cywilnych na Ukrainie, tym chętniej Ukraińcy będą „bombili” po łbie dwugłowego orła, czyli po Moskwie. W ostatnim czasie światem wstrząsnęły ataki na domy i mieszkania we Lwowie, Charkowie, Odessie i

Kijowie. W poniedziałkowym ataku 31 lipca na Krzywy Róg zginęło sześć osób, w tym 10-letnia dziewczynka i jej matka, 73 osoby zostały rane. Nie był to atak na infrastrukturę krytyczną czy wojskową. Po takich zbrodniach ataki w stolicę imperium wydają się wręcz łagodne. Dlatego też Ukraina już nie ukrywa, że ponosi odpowiedzialność za uderzenia dronów w Moskwie.

Zmianę retoryki zauważa też „NYT”. W niedzielę 30 lipca Zełenski przyznał, że „wojna stopniowo powraca na terytorium Rosji — do jej symbolicznych centrów i baz wojskowych”. Prezydent nazwał ataki dronów „nieuniknionym, naturalnym i absolutnie sprawiedliwym procesem”. Co bardziej zamilowani w historii mogliby wręcz dopatrzeć się analogii w stopniowym wypchnięciu działań wojennych w terytorium III Rzeszy, która wykrawać chciała całą Europę.

Przedstawiciel ukraińskiego wywiadu Andrij Jusow zapowiedział kolejne ataki na terytorium Rosji. Operator każdego drona pamiętać będzie pomordowane dzieci i zgłiszczą domów — a wściekłość i żądza sprawiedliwości jest trudna do ugaszenia. ■

Opr. A.K.
na podst. Telegram,
mat.pras., PAP, NYT

Nauczycieli wciąż brakuje, ale coraz więcej osób jest zainteresowanych zawodem

Honorata Adamowicz

Według ostatnich danych ministerstwa edukacji, nauki i sportu w kraju brakuje 652 nauczycieli.

Obecnie najbardziej brakuje nauczycieli matematyki, języka i literatury litewskiej, języka francuskiego, języka niemieckiego, fizyki, chemii, biologii, historii, geografii, informatyki, szkolnictwa podstawowego i pedagogiki specjalnej.

W WILNIE BRAKUJE 122 NAUCZYCIELI

„Ministerstwo Oświaty, Nauki i Sportu stworzyło specjalną platformę, na której są zamieszczane informacje dotyczące wolnych miejsc pracy dla nauczy-

cieli. Obecnie zamieszczono na niej 652 oferty. Najwięcej wakatów jest w Wilnie (122), Szawlach (59), Telszach i rejonie wileńskim (28). Szkoły poszukują głównie nauczycieli matematyki (62), nauczycieli klas początkowych (60), języka litewskiego (50), języka angielskiego (37), pedagogów specjalnych i logopedów (29), nauczycieli przedszkoli-żłobków (28)” – poinformowano „Kurier Wileński” w oświadczeniu nadesłanym z ministerstwa edukacji, nauki i sportu.

Na portalu Służby Zatrudnienia znajduje się 486 ofert pracy dla nauczycieli. Najbardziej poszukiwani są nauczyciele szkół podstawowych i średnich (227). Wakaty dla na-

uczycieli wychowania przedszkolnego – 84, nauczycieli uczniów ze specjalnymi potrzebami – 65, nauczycieli szkół podstawowych – 39, wychowawców społecznych – 11, asystentów nauczycieli – 21.

PRACY NAUCZYCIELA POSZUKUJE 1,5 TYS. OSÓB

W grupie nauczycieli szkół podstawowych i średnich najczęściej wakatów dotyczy nauczycieli matematyki (35), języka litewskiego (39), języka angielskiego (24). Ponadto szkoły poszukują 15 nauczycieli geografii, 16 biologii, 17 historii, 11 fizyki itp.

13.>>

■ Wynagrodzenia pedagogów są konsekwentnie zwiększane

12.>>

W Służbie Zatrudnienia zarejestrowano 1,5 tys. osób poszukujących pracy nauczyciela. Liczba osób ubiegających się o etat nauczyciela jest kilkakrotnie wyższa niż liczba wakatów. 122 osoby szukają pracy jako nauczyciele wychowania fizycznego, 101 szuka pracy jako nauczyciel muzyki. Większość osób poszukujących pracy jako nauczyciel języka angielskiego znajduje się w Wilnie (43), Kownie (16), Olicie (6), języka litewskiego – w Wilnie (6), Poniewieżu (5), rejonie Jonawskim (4), matematyki – w Wilnie (12), w rejonie kowieńskim (5), Kownie (4), fizyki – w Wilnie (6), historii – w Wilnie (15) i Kownie (4). Tymczasem nie ma ani jednej osoby zarejestrowanej w Służbie Zatrudnienia, która chciałaby pracować jako nauczyciel informatyki.

ROZBIEŻNOŚĆ TERYTORIALNA

„Spośród osób posiadających specjalność pedagogiczną największe zapotrzebowanie dotyczy nauczycieli: matematyki, języka i literatury litewskiej, języka francuskiego, języka niemieckiego, fizyki, chemii, biologii, historii, geografii, informatyki, szkolnictwa podstawowego i pedagogiki specjalnej. Zapotrzebowanie na tych pedagogów jest ogromne, chociaż wśród naszych klientów są też tacy, którzy szukają pracy jako nauczyciele akurat tych przedmiotów. Obserwujemy jednak rozbieżność terytorialną – niektórzy poszukują pracy nie w tych gminach, w których istnieje na nich zapotrzebowanie” – wyjaśnia Giedrė Sinkevičė, zastępca dyrektora Służby Zatrudnienia.

Według Giedrė Sinkevičė, w jedenastu samorządach kraju nie ma ani jednego szukającego pracy nauczyciela matematyki, chociaż są wolne miejsca pracy. W sześciu samorządach nie ma osób, które chciałyby znaleźć pracę jako nauczyciele fizyki, chociaż szkoły złożyły oferty pracy. Podobnie jest z nauczycielami języka litewskiego – w sześciu samorządach nie ma osób ubiegających się o dane stanowisko, choć zgłaszane są wolne miejsca.

■ Zachęcaniem nauczycieli do pracy zajmują się samorzady, które założyły szkoły

ZAWÓD NAUCZYCIELA CORAZ POPULARNIEJSZY

„Zainteresowanie zawodem nauczyciela w kraju konsekwentnie rośnie. Coraz więcej młodych ludzi wybiera ten zawód. W 2021 r. zawarto 989 takich umów, w 2020 r. – 901. W 2022 r. jeszcze bardziej wzrosła liczba osób chcących studiować pedagogikę – 1 084 osoby podpisały umowy na studia. W ubiegłym roku 440 studentów pierwszego roku podpisało umowy na studia pedagogiczne w specjalnościach o największym zapotrzebowaniu, w 2021 r. takich osób było 354” – poinformowano nas w resorcie oświaty.

W ostatnich latach studia pedagogiczne kończy ponad tysiąc nowych nauczycieli, z których dwie trzecie wybiera pracę w szkołach. Państwo wprowadziło szereg środków mających na celu przyciągnięcie większej liczby młodych nauczycieli do szkół.

„Aby zachęcić młodych ludzi do wyboru zawodu nauczyciela, w tym roku, podobnie jak w roku ubiegłym, wstęp na specjalizacje pedagogiczne na przedmioty o największej potrzebie w instytucjach szkolnictwa wyższego nie jest ograniczony – przyjmowani są wszyscy kandydaci, którzy spełniają wymagania dotyczące finansowanych przez państwo miejsc

na uczelniach” – napisano w nadesłanym oświadczeniu.

STYPENDIA I ZACHĘTY DO PRACY PEDAGOGICZNEJ

Osoby zapisane na studia pedagogiczne dotyczące przedmiotów, na które istnieje największe zapotrzebowanie, otrzymują ukierunkowane stypendia w wysokości 319 euro miesięcznie. Dla studentów, którzy zawarli wstępne umowy o pracę ze szkołami lub samorządami, przewidziano możliwość zwiększenia stypendiów do 539 euro.

„Wynagrodzenia pedagogów są również konsekwentnie zwiększane. W 2022 r. ich pensje wzrosły średnio o jedną dziesiątą, w tym roku wzrosły o kolejne 13 proc. Samo ministerstwo nie zatrudnia nauczycieli, tym zajmuje się administracja szkolna; zachęcaniem nauczycieli do pracy zajmują się samorzady, które założyły szkoły. Mamy wiele przykładów samorządów stosujących różne środki służące przyciąganiu nauczycieli, na przykład finansowanie nabycia kwalifikacji nauczyciela, rekompensowanie dojazdu do pracy itp.” – poinformowało nas ministerstwo edukacji, nauki i sportu. ■

Fot. Marian Paluszkiwicz

Nadmorskie miasto, które zmieniło geopolityczną orientację Litwy

1 sierpnia Kłajpeda obchodziła swoje 771. urodziny. Jest ona trzecim pod względem wielkości miastem kraju. Przyłączenie miasta w 1923 r. do Litwy, zdaniem historyka prof. Vygantasa Vareikisa, było jednym z najważniejszych wydarzeń XX w.

Antoni Radczenko

Z okazji stulecia przyłączenia Kłajpedy do Litwy Sejm Litwy ogłosił rok 2023 Rokiem Kraju Kłajpedzkiego. „Przed 100 laty Kłajpeda i cały kraj zostały przyłączone do wielkiej Litwy. Od tego czasu Litwa stała się prawdziwym państwem morskim” – oświadczył w swym pozdrowieniu z okazji kolejnych urodzin mer Kłajpedy Arvydas Vaitkus, który w swej mowie życzył mieszkańcom miasta, aby tworzyli przyszłość Kłajpedy taką, „jaką widzą we własnych marzeniach”. „Tak, aby tutaj każdy odnalazł swoje miejsce. Miejsce pracy, możliwość życia i realizacji własnych pomysłów” – zaznaczył polityk.

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIE XX W.

Dzisiaj litewskość Kłajpedy nie wywołuje żadnych pytań. Trzeba pamiętać, że przez stulecia miasto było związane z Niemcami. W 1252 r. Krzyżacy wzniesli tutaj zamek Memelburg, który dwa lata później uzyskał lokację na prawie lubeckim. Po zakończeniu wojny trzynastoletniej w 1466 r. Kłajpeda, wchodząca w skład państwa zakonu krzyżackiego, stała się lennem Królestwa Polskiego. Później kolejno funkcjonowała jako port Prus Książęcych, Królestwa Prus oraz Cesarstwa Niemieckiego. Sytuacja zmieniła się po zakończeniu I wojny światowej. Na mocy ustaleń konferencji pokojowej w Paryżu Okręg Kłajpedy został oddzielony od Niemiec i stał się terytorium administrowanym z ramienia Ligi Narodów przez Francję.

Pretensje do portu zgłaszały zarówno Polska jak i Litwa. W 1923 r.

„Przyłączenie Kłajpedy było jednym z najważniejszych wydarzeń międzywojennej Litwy” – mówi prof. Vygantasa Vareikis. Fot. Uniwersytet Kłajpedzki

Litwa zainicjowała akcję wojсковą, która przeszła do historii pod nazwą powstania kłajpedzkiego. 8 maja 1924 r. została podpisana między Litwą a Radą Ambasadorów Konwencja Kłajpedzka, która oficjalnie zatwierdziła przynależność miasta do Litwy. W okresie międzywojennym Kłajpeda i Okręg Kłajpedy były jednostką autonomiczną w ramach państwa litewskiego.

– Przyłączenie Kłajpedy do Litwy oraz późniejsze międzynarodowe uznanie tego przyłączenia było jednym z najważniejszych wydarzeń międzywojennej Litwy. Być może nawet było to jedno z najważniejszych wydarzeń w XX-wiecznej historii Litwy. Można to porównać do „odzyskania” Wilna w latach 1939–1944. Przyłączenie Kłajpedy w pewien sposób zmieniło litewską orientację geopolitycz-

ną. Musimy pamiętać, że wówczas granica z Polską była zamknięta do roku 1938. Droga rzeczna przez Niemen, mimo prób jej nacjonalizacji, była również zamknięta. To oznaczało, że żadnych relacji gospodarczych ze Związkiem Sowieckim nie mogło być. Natomiast po przyłączeniu Kłajpedy Litwa mogła eksportować drogą morską swą produkcję rolną. Port w Kłajpedzie był wówczas ciągle doskonałony i porządkowany przez władze – mówi „Kurierowi Wileńskiemu” prof. Vygantasa Vareikis z Uniwersytetu Kłajpedzkiego.

WZMOCNIENIE GOSPODARKI

W niektórych latach okresu międzywojennego to właśnie w okręgu kłajpedzkim wytwarzano do 30 proc. litewskiego PKB.

14.>>

Kłajpeda w składzie Litwy była do marca 1939 r., kiedy została zaanektowana przez III Rzeszę. Zdaniem Vareikisa niezależnie od tego faktu okres międzywojenny zasadniczo zmienił oblicze Litwy.

— Przyłączenie Kłajpedy wzmocniło litewską gospodarkę. Wyobraźmy sobie, czym byłyby ówczesna Litwa bez Wilna i Kłajpedy. To byłaby jakaś wąska Litwa kowieńska, która byłaby bardzo zależna od Niemiec. Zależna od niemieckiej polityki i gospodarki. W takiej sytuacji to Niemcy byłby podstawowym krajem importu i eksportu. Natomiast, gdy pojawił się port w Kłajpedzie, to wówczas Litwa mogła orientować się również na inne rynki. Na przykład na Anglię lub Palestynę — oświadcza historyk.

MORSKA TRADYCJA LITEWSKA

Do 1923 r., zaznacza rozmówca, relacje Litwy z morzem były fragmentaryczne. Natomiast po tzw. powstaniu kłajpedzkim zaczyna się rozwijać morska tradycja litewska. Litwa była wtedy w o wiele gorszej sytuacji niż sąsiednia Łotwa, gdzie marynarka zaczyna rozwijać się już w II poł. XIX w. W Litwie poza małymi wyjątkami tego nie było. Przykładem morskiej kariery na przełomie XIX i XX w.

był urodzony w 1871 r. Liudvikas Stulpinas, który w wieku 15 lat zaciągnął się na statek żaglowy w ówczesnej Lipawie i dosłużył się stopnia kapitana. W latach 1909–13 był kapitanem rosyjskiego statku „Birma”. W 1912 r. jego ekipa brała udział w ratowaniu tonącego „Titanica”. Po odzyskaniu przez Litwę niepodległości stał się konsulem w Lipawie, a w 1923 przeniósł się do Kłajpedy, gdzie objął stanowisko dyrektora portu.

— Właśnie wtedy Litwini stali się narodem morskim. Oczywiście, co do samej definicji, czym jest naród morski, możemy dyskutować. Dzisiaj jednak widzimy rezultat tamtego wydarzenia. Litwini są kapitanami dużych morskich statków — podkreśla w rozmowie z naszym dziennikiem prof. Vyngantas Vareikis.

Od 1992 r. w Kłajpedzie mieści się podstawowa baza litewskiej marynarki wojennej. W 1991 r. został założony Uniwersytet Kłajpedzki. Obecnie w mieście mieszka niecałe 160 tys. osób. Większość mieszkańców, ponad 73 proc., stanowią Litwini. Największą mniejszością narodową w mieście stanowią Rosjanie, których jest ponad 19 proc. Polacy stanowią 0,3 proc. mieszkańców portu. ■

TVP
WILNO

■ 1 sierpnia Kłajpeda obchodziła swoje 771. urodziny Fot. Marian Paluszkievicz

Główny architekt Wilna odchodzi ze stanowiska

Mindaugas Pakalnis, który od 5 lat pełnił funkcję głównego architekta miasta Wilna, z dniem 7 sierpnia odchodzi ze stanowiska. Mer Valdas Benkunskas podkreślił, że Pakalnis odchodzi za porozumieniem stron, a w ramach zajmowanego stanowiska „wniósł wiele dobrych zmian do miasta Wilna”.

„Wkraczamy w kolejną fazę rozwoju miasta i planowania urbanistycznego — wprowadziliśmy już zmiany strukturalne, które pozwolą nam połączyć techniczne procesy wydawania pozwoleń na budowę z pracą koncepcyjną nad kształtowaniem urbanistycznego oblicza miasta. Zmiany te pozwolą na szybszą i lepszą realizację polityki rozwoju miasta” — wskazał Benkunskas.

Koszyk zakupowy tańszy

Koszyk podstawowych produktów żywnościowych w litewskich supermarketach był w lipcu o 5,5 proc. tańszy (4,11 euro) w porównaniu do ub. miesiąca i wg. obliczeń portalu pricer.lt o 1,2 proc. droższy niż w tym samym okresie przed rokiem.

Maxima pozostaje na pierwszym miejscu pod względem ceny koszyka podstawowych produktów żywnościowych (3,10 euro). Podobnie jak w czerwcu, e-Rimi zajmuje drugą pozycję (2,88 euro), Rimi trzecią (4,19 euro). Sieci Norfa (6,69 euro) i Lidl (8,91 euro) dzielą 4. i 5. miejsce. Na 6. miejscu znajduje się Barbora, na 7. IKI i na 8. — Last Mile.

lrt.lt
Fot. ELTA

Rząd stanął w obronie praw zwierząt domowych

Rząd zatwierdził propozycję grupy posłów w kwestii zakazu hodowli, sprzedaży i wystawiania na pokaz zwierząt domowych, które poddane zostały nielegalnym zabiegom weterynaryjnym, m.in. zmianie wyglądu poprzez cięcie ogonów lub uszu.

Justyna Giedrońc

„Proponuje się wprowadzenie zakazu hodowli, sprzedaży i wystawiania na pokaz zwierząt domowych, które zostały poddane zabiegom takim jak przycinanie uszu, brody, dziobów, ogonów, uszkodzenie lub usuwanie strun głosowych, pazurów, skrzydeł, kłów czy piór” — głosi komunikat Ministerstwa Środowiska RL.

Resort informuje, że organizacje pozarządowe broniące praw zwierząt regularnie odnotowują przypadki, kiedy zwierzęta domowe są poddawane nielegalnym zabiegom, w wyniku których zmieniony zostaje ich wygląd oraz naruszone funkcje fizjologiczne, co często prowadzi do kalectwa.

PROJEKT TRAFIŁ DO SEJMU

Zmiany w ustawie o dobrostanie zwierząt zainicjowała organizacja pozarządowa „Gyvūnų gerovės iniciatyvos”. Opracowany przez pracowników instytucji projekt trafił do sejmowego komitetu ochrony środowiska.

— Zmiany w ustawie pomogą zmniejszyć liczbę zwierząt poddawanych nielegalnym zabiegom weterynaryjnym, a tym samym liczbę znęcania się nad nimi. Jeżeli zwierzę ze skróconymi uszami lub ogonem jest wykorzystywane do hodowli, istnieje ryzyko, że jego potomstwo również będzie narażone na te same nielegalne procedury weterynaryjne. Dlatego dążymy do tego, by na Litwie została zakazana nie tylko hodowla, ale także sprzedaż oraz powszechne demonstrowanie takich zwierząt domowych. Zakaz sprzedaży jest konieczny również dlatego, że po wykonaniu nielegalnych zabiegów wzrasta cena

■ Za zmianę wyglądu czworonogów poprzez cięcie ogonów lub uszu przewidziane są kary pieniężne **Fot. Marian Paluszkiewicz**

zwierzątka, co często stanowi zachętę dla innych hodowców do stosowania nielegalnych praktyk — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Beatričė Vaitiekūnaitė-Pliuskė, kierowniczka organizacji.

TRUDNO UDOWODNIĆ, ŻE ZABIEGI WYKONANO NIELEGALNIE

Wyjątkiem byłyby kastracja zwierząt i inne przypadki przewidziane przepisami prawnymi lub procedurami weterynaryjnymi przeprowadzanymi na podstawie pisemnej decyzji lekarza weterynarii dotyczącej stanu zdrowia zwierzęcia.

Po otrzymaniu opinii rządu poprawki będą dalej omawiane w Sejmie. Posłowie, którzy je zainicjowali,

zwracają uwagę, że procedury weterynaryjne polegające na amputacji elementów ciała zwierząt z powodów pozamedycznych są zakazane od 2004 r., ale gdy takie zwierzęta zostają znalezione, trudno jest udowodnić, że zabiegi zostały wykonane nielegalnie.

— Właściciele w takich wypadkach twierdzą, że ich zwierzęta zostały sprowadzone z krajów trzecich, w których tego rodzaju zabiegi nie są zabronione, np. z Rosji czy Białorusi. Spodziewamy się, że po nowelizacji ustawy zmniejszy się także import zwierząt domowych — zaznacza Beatričė Vaitiekūnaitė-Pliuskė.

Litwa w 2004 r. ratyfikowała Europejską konwencję ochrony zwierząt domowych.

16.>>

Chociaż wiele krajów UE przystąpiło do tego paktu, w niektórych takie procedury są nadal praktykowane. Konwencja wzywa do szanowania wszystkich żywych stworzeń a zwłaszcza zwierząt domowych, pozostających w szczególnej więzi z człowiekiem. Zawarte w pakcie zasady dobrostanu zwierząt głoszą m.in., że „nikt nie może sprawiać zwierzęciu domowemu niepotrzebnego bólu, cierpienia lub udręki, zaś każda osoba, która posiada zwierzę domowe i zgodziła się nim opiekować, jest odpowiedzialna za jego zdrowie i dobro”. Artykuł o hodowli zakłada, że „każdy, kto dobiera zwierzę domowe do rozmnażania, jest odpowiedzialny za uwzględnienie jego cech anatomicznych, fizjologicznych oraz reakcji organizmu na bodźce zewnętrzne, które mogą stanowić zagrożenie dla zdrowia i dobra potomstwa”.

ZABRONIONE OPERACJE

Artykuł o operacjach chirurgicznych głosi: „Operacje chirurgiczne mające na celu zmianę wyglądu zwierzęcia w celu innym niż lecznicze powinny być zabronione, a zwłaszcza: przycinanie ogonów, przycinanie uszu, pozabawianie głosu, usuwanie pazurów lub kłów. Wyjątki od tego zakazu mogą być

uzasadnione tylko, gdy lekarz weterynarii uzna podjęcie zabiegów nieleczniczych za konieczne albo z powodów medyczo-weterynaryjnych albo dla dobra konkretnego zwierzęcia oraz w celu zapobiegania reprodukcji”.

WŁAŚCICIELOM KARY PIENIĘŻNE

Pomimo to od 2014 r. na Litwie obowiązuje także uchwalona przez sejm Ustawa o dobrostanie zwierząt, jednak wymienione powyżej zabiegi są nadal praktykowane.

— Dlatego też są one nielegalne. W miarę swoich możliwości staramy się temu zapobiegać. Tropimy nieuczciwych hodowców, którzy poprzez takie zabiegi kaleczą swoje zwierzęta, informujemy o tym odpowiednie instytucje. W wyniku tego na wielu właścicieli czworonogów zostały nałożone kary pieniężne. Pomagają nam w tym bardzo ludzie. Ostatnio wykryliśmy właścicielkę psów rasowych, którym były podcinane uszy. Kobieta zapłaciła mandat w wysokości 620 euro. Zachęcamy wszystkich, którym nie jest obojętny los takich zwierzątek, o kontakt z nami — dodaje kierowniczka organizacji „Gyvūnų gerovės iniciatyvos”.

Do nowelizacji ustawy o dobrostanie zwierząt Sejm powróci podczas jesiennej sesji. ■

Zmiany w ustawie pomogą zmniejszyć liczbę zwierząt poddawanych nielegalnym zabiegom weterynaryjnym Fot. Freepik.com

Walka z hulajnogami na chodnikach w Wilnie

Samorząd Miasta Wilna rozpoczął oznakowywanie specjalnych miejsc, na których w Wilnie od 1 września będą mogli zostawić wynajmowane hulajnogi elektryczne. Oznakowywanie rozpoczęło się w czterech dzielnicach miasta — na Starówce, częściowo na Nowym Mieście, Śnipiszkach i Zarzeczcu. Powstanie tu 80 mini „parkingów”, gdzie będzie można zostawić do 10 hulajnóg. Później powstanie jeszcze 40 takich miejsc.

Miejsca dla pozostawienia hulajnóg były dobierane zgodnie z rekomendacjami specjalistów, danymi spółek zajmujących się wynajmem hulajnóg oraz wykazami popularności usług.

Ukraina. Boże Narodzenie już oficjalnie 25 grudnia

Ukraina oficjalnie przesunęła datę świąt Bożego Narodzenia na 25 grudnia. Krok ten podyktowany był chęcią odcięcia się od rosyjskiej Cerkwi Prawosławnej, obchodzącej święta 7 stycznia.

Ukraiński Kościół celebrował dotychczas Boże Narodzenie tego samego dnia, co Rosjanie. Jednakże od 28 lipca obowiązuje nowa data. Teraz symboliczne zbliżenie się Ukrainy do Zachodu obejmuje też datę, w której ukraińskie rodziny przyozdabiać będą choinki i śpiewać kolędy. Już w ubiegłym roku ukraiński Kościół Prawosławny przyzwolił wyznawcom swojej wspólnoty na obchodzenie Bożego Narodzenia 25 grudnia.

Irt.lt
Fot. Pixabay.com

Ośrodek prezydencki ponagla: trzeba rozmawiać o ulgowym PVM

W czerwcu Sejm odrzucił propozycje ulgowego VAT (PVM) na żywność. Nie przeszedł też pomysł demokratów, aby ulgą objąć choćby koszyczek najważniejszych produktów. Šimonytė nie zapowiada, by Litwa miała pójść za przykładem Polski, a ośrodek prezydencki ponagla — do tematu trzeba wrócić.

Doradca prezydenta Gitanasa Nausėdy, Vaidas Augustinavičius, w Żinių radijas zwrócił uwagę, że powinny być ponownie rozpatrzone zwolnienia z podatku VAT (PVM — przyp. red.) na produkty spożywcze.

DZIAŁANIE MUSI BYĆ WIELOMECHANIZMOWE

Augustinavičius uważa, że to mógłby być jeden z mechanizmów walki z ubóstwem. Taka ulga miałaby być tymczasowa.

„Tymczasowa ulga w podatku VAT na podstawowe produkty spożywcze na Litwie może zostać ponownie oceniona, ponieważ pojawia się coraz więcej środków obniżania cen. Innymi słowy, pojawia się więcej mechanizmów zapewniających, że beneficjentem jest konsument, zwłaszcza ten, który zarabia mniej, co znacznie przyczyniłoby się do zmniejszenia ubóstwa” — powiedział Augustinavičius we wtorek, 1 sierpnia, w Żinių radijas.

Problem cen żywności musi zostać rozwiązany, ponieważ rosną one szybciej niż dochody ludzi. I cierpią na tym najubożsi, a spadek cen energii to radość tylko pozorna.

„Sam poziom cen żywności nie spadł. Innymi słowy, inflacja energii spadła, ale ceny żywności pozostały wysokie” — powiedział Augustinavičius.

Wcześniej rząd odrzucił propozycje zastosowania obniżonej stawki VAT na produkty spożywcze, argumentując, że korzyści byłyby prawie niewidoczne dla konsumentów, przypadłyby handlowcom i spowodowałyby znaczną utratę dochodów budżetu państwa.

Doradca prezydenta Augustinavičius uważa, że ulga PVM wcale nie musi być dla budżetu tragiczna **Fot. Marius Morkevičius, ELTA**

NIE TYLKO PRZYMUS — MOŻNA NEGOCJOWAĆ

Doradca prezydenta twierdzi, że problem cen żywności można rozwiązać środkami politycznymi, a rządy innych krajów europejskich podjęły już takie działania. Przykładowo sąsiednia Polska wprowadziła zerowy podatek VAT na produkty pierwszej potrzeby. Augustinavičius zwrócił uwagę na „miękkie środki”, którymi rząd może panować nad rynkiem, na przykład negocjacja. Tak zrobiła Francja, która „dogadała się” z siecią supermarketów, aby te nie podnosiły cen na kluczowe produkty spożywcze przez dwa miesiące.

„Z jakiegoś powodu temat ten jest nadal postrzegany jako niepotrzebny wśród decydentów rządu centralnego na Litwie, ale nie powinno tak być, ponieważ istnieje wiele przykładów z innych krajów, w których rządy są dość aktywne. Na przykład Francja uzgodniła wiosną z sieciami supermarketów zamrożenie cen kluczowych produktów spożywczych na okres dwóch miesięcy, środek ten zadziałał dobrze i został przedłużony w czerwcu tego roku z dużą liczbą producentów żywności, a

rząd brytyjski stara się osiągnąć podobne porozumienie” — powiedział Augustinavičius.

PRZYPADEK FRANCJI

W 2022 r. prezydent Emmanuel Macron zaapelował, aby firmy włączyły się do walki z rosnącą inflacją. Francja, która ma głębokie tradycje polityki socjalnej, dla takiego sposobu okazała się podatnym gruntem. Włączenie się do akcji ogłosił wtedy m.in. Carrefour, który na ok. 100 produktów faktycznie zamroził ceny. O podobny efekt stara się obecnie Wielka Brytania, której premier Rishi Sunak walkę z inflacją przyjął za punkt honoru — obiecał do końca roku inflację zmniejszyć o połowę, czyli do ok. 5 proc. Póki co mu się to udaje, gdyż inflacja w rozliczeniu rocznym już spadła do ok. 8 proc. (z 10,7).

Tymczasem na Litwie według Państwowej Agencji Danych, 2,7 proc. populacji kraju — czyli ponad 77 tys. osób — żyje obecnie poniżej absolutnej granicy ubóstwa. Absolutna granica ubóstwa w tym roku wynosi 354 euro miesięcznie na osobę i 743 euro dla czteroosobowej rodziny z dwójką dzieci poniżej 14. roku życia. ■

**Opr. A.K.
na podst. BNS, inf. wł., mat. pras.**

100. urodziny mieszkanki rej. wileńskiego. „Modlitwa, sumienna praca i pomoc bliźniemu”

Jak informuje starostwo Bujwidz i rejon wileński, 29 lipca mieszkanka Genowefa Żuomska obchodziła swoje setne urodziny. Doczekała się z tej okazji życzeń od mera, starosty i specjalistki ds. socjalnych. Delegacja nie omieszkała się zapytać o przepis na długie życie.

Stulatka wraz z bliskimi w sobotę, w dniu swojego jubileuszu, uczestniczyła w uroczystej Mszy św. odprawionej w kościele pw. Najświętszej Maryi Panny Królowej Pokoju w Nowej Wilejce. Życzenia dostojnej Jubilatce w imieniu mera rejonu wileńskiego Roberta Duchniewicza złożył pełniący obowiązki starosty gminy bujwidzkiej Mark Piłat i specjalistka gminy ds. socjalnych Walentyna Makiewicz.

Według mera Duchniewicza, 100 lat to prawdziwa skarbnica wiedzy, niezapomnianych chwil i przeżyć, piękna i skłaniająca do zadumy rocznica.

„Droga Pani Genowefo, ta szczególna rocznica jest świętem zarówno dla Pani, jak i dla całej rodziny. Przez ten długi okres musiała Pani wiele w życiu doświadczyć, uważam, że nie było to łatwe. Dziękuję jednak za lekcje wytrwałości, radości, życzliwości i długowieczności, które przekazują innym. Niech towarzyszy Pani zdrowie, szczęście, miłość i troska najbliższych” — gratulacje i życzenia przekazał mer Duchniewicz.

Pani Genowefa urodziła się przed stu laty 29 lipca 1923 r. we wsi Podob-

ce, która ówczesnie należała do starostwa Niemenczyn, w wielodzietnej rodzinie rolników. Matka — Maria Siemaszko ze wsi Borejszuna, ojciec — Michał Żuomski ze wsi Podobce.

ZAMOŻNI NIE BYLI, A MIELI WSZYSTKO

Pani Genowefa wspomina, że chociaż rodzina nie była zamożna, ale ojciec zawsze dbał o to, aby nikomu niczego nie brakowało, o dobre samopoczucie i zdrowie swoich najbliższych.

W 1930 r. pani Genowefa zaczęła uczęszczać do szkoły, którą ukończyła z bardzo dobrymi wynikami. Była pilną uczennicą i chciała kontynuować naukę, ale ze swoich marzeń musiała zrezygnować, bo wymarzona nauka była droga, a placówka oświatowa — daleko. Tak więc pani Genowefa została, by pracować w gospodarstwie, ale chęć nauki nigdy jej nie opuściła i dopiero po wojnie, w 1945 r. zaczęła prywatnie uczyć się krawiectwa. Po rozpoczęciu kolektywizacji wyjechała pracować do Wilna.

Całe życie fascynowały ją rośliny, zwłaszcza kwiaty. Z biegiem czasu pasja przeszła w zawód — pracowała jako ogrodnik. Miłość do roślin pozostała na całe życie — do dziś nie ma dnia, żeby pani Genowefa nie poszła do swego ogródka i nie opiekowała się swoimi kwiatami.

Gdy przeszła na emeryturę, powróciła do rodzinnego domu. Przez całe życie opiekowała się swoimi rodzicami i rodzeństwem. Będąc w podeszłym wieku oraz po odejściu bliskich, przeniosła się do Grygojc, gdzie zaopiekowała się nią siostrzenica.

JAK ŻYĆ DŁUGO?

Pani Genowefa zapytana, jaka jest recepta na długie życie, bez wahania odpowiada: „szczerza modlitwa, sumienna praca i pomoc bliźniemu”.

Pani Genowefa nadal należy do Kółka Żywego Różańca w kościele, w niedziele uczestniczy w Mszy św. Z okazji 100. urodzin proboszcz parafii w Nowej Wilejce ks. Eduardas Kirstukas wręczył jej certyfikat apostołskiego błogosławieństwa Papieża Franciszka — cenny prezent do głębi serca wzruszył panią Genowefę.

Niedawno naszych Czytelników informowaliśmy też o 103. urodzinach mieszkanki starostwa turgielskiego, Stefanii Gierasimowicz. Swoje święto pani Stefania obchodziła 19 lipca i dzieli się podobnymi zaleceniami, co pani Genowefa: modlitwa, skromność i serdeczność. Pani Stefania również doczekała się delegacji władz lokalnych — w tym przypadku władz rejonu sołecznickiego: wicemera, zast. kierownika wydziału opieki społecznej oraz starosty turgielskiego. ■

Opr. A.K. na podst. vrsa.lt

■ Swoje setne urodziny mieszkanka rejonu wileńskiego zaakcentowała uczestnicząc we Mszy św. Fot. starostwo Bujwidz

Inteligencja węglowa kontra krzemowa. „Nie mam fizycznego ciała, nie wyglądam” (cz. 1)

Pani profesor nie lubi słowa „inteligencja” w ocenianiu konkretnych osób. Nie bez powodu. Co nieraz było batem zwolenników eugeniki, teraz wraca w debacie na temat technologii. Rozmawiamy z prof. zw. dr hab. Marią Czerepaniak-Walczak, członkinią Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN, autorką rozpraw nt. pedagogiki emancypacyjnej.

Leszek Wątróbski: Czym jest sztuczna inteligencja?

Maria Czerepaniak-Walczak: Samo pojęcie „inteligencja” jest interesujące. Ludzie myślą, że to jest coś naturalnego. Okazuje się, że to słowo zostało w pierwotnym znaczeniu oznaczało grupę osób. Jest pochodzenia rosyjskiego. W XIX w. oznaczało grupę osób zarabiających na życie pracą swoich umysłów — ludzi wykształconych, uprawiających wolne zawody prawnicze, nauczycielskie oraz zaangażowanych społecznie i politycznie, kwestionujących istniejący system polityczny i społeczny, wyznaczających standardy wartości kultury wysokiej (literatury, sztuki). Było to więc określenie zarówno grupy społecznej, jak i stanu umysłu zorientowanego na postęp, na zmianę warunków życia. Z tego też źródłosłowa wywodzi się właśnie pojęcie inteligencji, którym się posługujemy w języku potocznym. Jest stosowane na określenie osoby zdolnej do rozwiązywania nowych problemów poprzez wykorzystanie potencjału własnego umysłu.

Naszą inteligencję poddawano różnym badaniom, jakim?

Potencjałem umysłu zdolnego do odkrywania i rozwiązywania nowych problemów, logicznego i twórczego przetwarzania informacji oraz inwencji w nowych sytuacjach zainteresowali się psychologowie i uwierzyli, że można nią zmierzyć zdolności człowieka. Stąd też wzięły się testy na inteligencję — jej miara iloraz inteligencji IQ. Konsekwencje takiego podejścia do badań były daleko idące. Zarówno dla poszczególnych osób, jak i dla całych grup. I tak np. w latach dwudziestych XX w. w USA na Ellis Islands, gdzie przyjmowano

Prof. zw. dr hab. Maria Czerepaniak-Walczak **Fot. autor**

imigrantów, obok badania czystości skóry czy stanu zdrowia robiono właśnie testy na inteligencję. I jeżeli ktoś nie przeszedł tego testu pomyślnie, to był odsyłany do kraju, z którego przyjechał. Można tu wspomnieć film „Forrest Gump”. Gdy okazuje się, że ze względu na niski iloraz inteligencji bohater nie może być przyjęty do szkoły, matka oznajmia, że kilka punktów nie może pozbawiać jej syna takich możliwości, jakie ma każdy inny. W tym samym roku (1994) co film ukazała się książka Herrnsteina i Murraya pt. „The Bell Curve: Intelligence and Class Structure in American Life”. Wzbudziła ona wiele kontrowersji. Autorzy skupili się na udowodnianiu związków inteligencji z klasą i rasą we współczesnym społeczeństwie. Ale już wcześniej iloraz inteligencji stał się ważnym narzędziem dla wyznawców i praktyków eugeniki. To wzbudza moje wątpliwości odnośnie sytuacji, gdy używa się słowa inteligencja w kontekście oceniania konkretnych osób.

Wiara w sztuczną inteligencję może budzić niepokój...

...a cały czas mamy na myśli zdolność rozwiązywania problemów przez nasz umysł węglowy, bo nasze ludzkie umysły — to właśnie mózgi węglowe: neurony, synapsy, aksony. Zdolność do rozwiązywania problemów za sprawą odkrywczych, twórczych mózgow węglowych, mają także sieci neuronowe skonstruowane z użyciem krzemu. Okazuje się więc, że pojawia się również mózg krzemowy. Ma on wielki potencjał, bazujący na znacząco innych mechanizmach aniżeli te, które funkcjonują w naszych umysłach — a mianowicie bazuje na algorytmach, rozumianych jako skończony ciąg jasno zdefiniowanych czynności koniecznych do wykonania cyklu zadań. I nie wiem, dlaczego proces ten nazwano sztuczną inteligencją. Czy dlatego, że została „wyprodukowana” przez człowieka tak jak proteza, a nie przez naturę? Można byłoby równie dobrze przyjąć, że jest to potencjał mózgu krzemowego i wymyśleć inną nazwę. Jest to bowiem wytwór w pierwszej kolejności mózgu węglowego, czyli inteligencji człowieka. Może nie wystarczyło ludziom wyobraźni, nie byli w stanie wymyśleć innej nazwy. Ale zostawmy sprawę nazwy. Skupmy się na istocie tego wynalazku. Człowiek skonstruował algorytmy, które mogą się okazać bardzo pomocne, ale mogą też stanowić zagrożenie — zresztą, jak każdy inny wynalazek. Trzeba bowiem pamiętać, że każdy wynalazek ma zawsze dwa oblicza jak medal dwie strony: pozytywną i negatywną — czyli plusy i minusy.

20.>>

Może służyć człowiekowi do robienia rzeczy dobrych, pozytywnych, służących osobie i społeczeństwu, ale może być też wykorzystany do czynienia zła, szkód, a nawet unicestwienia ludzkości.

Porozmawiajmy więc najpierw o plusach...

Sztuczna inteligencja wzbudza powszechne zainteresowanie i wiele nadziei. Okazuje się, że może być wykorzystana do wytwarzania pewnych dóbr kultury. Może być wykorzystana w malarstwie, muzyce, literaturze czy poezji, ale przede wszystkim w trosce o zdrowie człowieka. Okazuje się bowiem, że algorytmy znakomicie radzą sobie w diagnozowaniu wielu stanów lub sytuacji np. w projektowaniu potencjalnych skutków działalności człowieka. Można więc je zastosować tam, gdzie zaczyna brakować nam wyobraźni. I wtedy są one w stanie otworzyć nowe pola refleksji. Dzięki temu możemy dostrzec zdecydowanie więcej. Można to np. porównać do fotografii, gdzie im więcej pikseli, tym bardziej czytelny obraz. I bywa tak, że kiedy nie zwracamy uwagi, na co patrzemy czy sobie wyobrażamy, to prezentacja tego na ekranie komputera jest bardziej widoczna i czytelna. Myślę, że ostatnio nie tyle sztuczna inteligencja jest przedmiotem tak wielu nadziei i niepokojów, co jeden z jej wytworów — a mianowicie taki wdzierający się do życia codziennego ludzi, a zwłaszcza do edukacji chatbot GTP, z którym można sobie porozmawiać, korespondować i który może być pomocny w wykonywaniu wielu zadań.

Wszyscy bardzo lubimy personalizować różne rzeczy...

...i nie tylko posługiwać się słowami, ale także personalizować, ucławiać. Gdy z kimś nieznanym rozmawiamy przez telefon albo komunikujemy się pisemnie, to próbujemy sobie wyobrazić, jak ten nasz rozmówca wygląda. To mogłoby być interesujące: porozmawiać z osobami korzystającymi z chatbota i dowiedzieć się, jak sobie wyobrażają właściciela tego głosu po drugiej stronie — czy autora tekstu, który jest odpowiedzią na nasze pytania. Jakie odzwierciedlenie w umyśle tego człowieka przybiera ta postać? Spróbuj-

my wyobrazić sobie, jak wygląda ten nasz rozmówca. Myślę, że warto byłoby przeprowadzić taki test w różnych grupach wiekowych i sprawdzić, kim jest właściciel tego głosu/tekstu. Zakładam trochę hipotetycznie, że dla wielu osób to jest taki ludzik automat z klocków lego. Kiedy sama korzystałam z odpowiedzi chatbota, próbowałam sobie wyobrazić, że ta osoba po drugiej stronie jest zdecydowanie młodsza ode mnie, płci żeńskiej i to ja z nią prowadzę wywiad. Ja stawiam pytanie, a ona mi odpowiada. Być może moje myślenie skazane jest moim doświadczeniem egzystencjalnym. Gdy czytałam powieści fantastyczne, wyobrażałam sobie postaci i obiekty w nich występujące. Tym razem uległam jednak pokusie i zapytałam: „jak wyglądasz mój rozmówco, moja rozmówczyni?”. I oto odpowiedź: „jako sztuczna inteligencja, nie posiadam fizycznego ciała, więc nie mogę wyglądać. Jestem programem komputerowym, który odpowiada na Twoje pytania i udziela odpowiedzi. Jestem jedynie zbiorem algorytmów i danych, które pozwalają mi na przetwarzanie i generowanie odpowiedzi na podstawie wprowadzonego tekstu. Moją rolą jest pomaganie Ci w odpowiedzi w języku naturalnym na twoje pytania i rozmawianie z tobą w sposób, który, mam

nadzieję, będzie dla Ciebie pomocny”. Przejrzysta, wyczerpująca odpowiedź, nieprawdaż? Ale i tak próbuję wyobrazić sobie, a może raczej stworzyć w umyśle, a następnie graficzną, materialną reprezentację tego pomocnika/tej pomocnicy.

Ja też zapytałem o sztuczną inteligencję chatbota. Oto co mi odpowiedział: Jako sztuczna inteligencja, nie mam własnych przekonań ani uczuć, ale mogę powiedzieć, że sztuczna inteligencja (SI) jest dziedziną informatyki, która zajmuje się tworzeniem programów i systemów, które potrafią wykonywać zadania, które normalnie wymagałyby ludzkiej inteligencji.

Sztuczna inteligencja stosowana jest w różnych dziedzinach takich jak: medycyna, przemysł, nauka, finanse i wiele innych. Może pomóc w automatyzacji procesów, przewidywaniu trendów, analizie danych, a nawet w tworzeniu innowacyjnych rozwiązań. Jednakże, jak każda nowa technologia, sztuczna inteligencja stawia także przed nami wyzwania i zagrożenia. Należy zadbać o to, aby była ona odpowiednio zaprojektowana i kontrolowana, aby zapewnić bezpieczeństwo i ochronę prywatności użytkowników. ■

Rozmawiał Leszek Wątróbski

Cdn. w następnym numerze „Kuriera Wileńskiego”

Sztuczna inteligencja może być wykorzystana w malarstwie, muzyce, literaturze czy poezji, ale przede wszystkim w trosce o zdrowie człowieka
Fot. Freepik.com

Ustanowiono patronów roku 2024, wśród nich: abp Antoni Baraniak i rodzina Ulmów

Posłowie Sejmu RP dokonali wyboru patronów roku 2024. Wśród nich znaleźli się: rodzina Ulmów, arcybiskup Antoni Baraniak, Marek Hłasko, Romuald Traugutt, Wincenty Witos, Kazimierz Wierzyński, Melchior Wańkowicz i Zygmunt Miłkowski.

W 120. rocznicę urodzin duchownego, Sejm RP ogłosił rok 2024 Rokiem Arcybiskupa Antoniego Baraniaka. Za przyjęciem uchwały głosowało w piątek 389 posłów, 40 było przeciw, a 10 wstrzymało się od głosu.

Arcybiskup Antoni Baraniak (1904–1977) był salezjaninem, sekretarzem prymasów Polski — Augusta Hlonda oraz Stefana Wyszyńskiego, biskupem pomocniczym gnieźnieńskim i arcybiskupem metropolitą poznańskim. W nocy z 25 na 26 września 1953 roku razem z kard. Stefanem Wyszyńskim został aresztowany przez Urząd Bezpieczeństwa. Podczas trzech lat więzienia był poddawany okrutnym torturom, które miały wymóc na nim zeznania obciążające prymasa Polski.

Dzięki swej postawie nazywany jest Biskupem Niezlomnym. Był przesłuchiwany ponad 148 razy, mimo wszystko nie złamał się i uchronił polski Kościół przed dominacją komunistycznego reżimu. W maju 1957 r. biskup Antoni Baraniak został mianowany arcybiskupem metropolitą poznańskim. W 1966 r. u boku kard. Stefana Wyszyńskiego oraz abp. Karola Wojtyły brał udział w procesji na Skałkę, podczas której świętowano tysiąclecie Chrztu Polski. W 1969 r. na zaproszenie kard. Karola Wojtyły abp. Antoni Baraniak celebrował Mszę św. podczas koronacji obrazu Matki Bożej Myślenickiej. Zmarł po długiej chorobie w 1977 r. Podczas jego pogrzebu kard. Stefan Wyszyński mówił, że abp. Antoni Baraniak wziął na siebie cały ciężar odpowiedzialności za losy polskiego Kościoła.

W 100. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości, decyzją prezydenta RP Andrzeja Dudy, abp Antoni Baraniak został odznaczony Orde-

rem Orła Białego. W 2017 r. rozpoczęto proces beatyfikacyjny.

Sejm ustanowił także rok 2024 Rokiem Rodziny Ulmów. W odczytanej uchwale przypomniano, że w 2024 r. przypada 80. rocznica zamordowania rodziny. Za uchwałą opowiedziało się 446 posłów, 2 wstrzymało się od głosu, nikt nie zagłosował przeciw.

Proces beatyfikacyjny rodziny Ulmów na etapie diecezjalnym zakończył się w 2008 r. 17 grudnia ub. roku papież Franciszek zatwierdził dekret o męczeństwie Rodziny. Beatyfikacja rodziny Ulmów odbędzie się 10 września br. w Markowej w archidiecezji przemyskiej. Będzie to pierwszy w historii przypadek, kiedy do chwały ołtarzy zostanie wyniesiona cała rodzina, w tym jeszcze nie-narodzone dziecko.

Małżonkowie Józef i Wiktoria Ulmowie w czasie okupacji ukrywali w swoim gospodarstwie ośmioro Żydów, za co 24 marca 1944 r. zostali zamordowani przez Niemców. Najpierw zabito ukrywanych Żydów, a potem całą rodzinę, w tym Wiktorię, która była

Abp Antoni Baraniak
Fot. domena publiczna

w zaawansowanej ciąży, a także sześcioro dzieci — Stasia, Basię, Władzia, Frania, Antosia i Marysię. Najstarsze z nich miało 8 lat, a najmłodsze 1,5 roku.

W 1995 r. Józef i Wiktoria Ulmowie zostali uhonorowani tytułem „Sprawiedliwi wśród Narodów Świata”. ■

KAI

■ Sześcioro dzieci Ulmów wraz z matką (1943) Fot. domena publiczna

Krzyżówka

Wypisuje angaże	... de France, wyścig	Pospolita ryba	Ciężki w ręku kowala	Rodzaj pianina	Skokowy w nodze	Alumini-um inaczej									
3				Antonim importu											
Stolica Adżarii (Gruzja)				Futrzanyszal damski											
Repeta obiadu				1	Medialny obraz polityka	Herb państwa, miasta									
Zwój, rolka				Odmiana jazzu		16									
				Kot z Afryki, Jampart	Cenny wytwór małży	Oprawka fotografii									
Włoski ośrodek kultu Maryi	Prezydent po Carterze	Bondarczuk lub Szalapin				13									
				7	Sklepowy mebel										
Diugoszyjne zwierzę		Bocian gwarowo	Rodzaj d. lustra												
W ręku operatora			Muzułmanin inaczej												
Częsty bywalec kafejki				Chroni głowę kolarza	Było kiedyś zieloną trawą	Wysepka stokrotek na łące									
12				Jedwabna kurtka dżokeja	5										
Owoc borówki Wśród Balearów					Cena zakupu towaru	Jedzie na przedzie									
						14									
				Krwawe trofeum Irokeza											
Dośrodkowanie	Za jego rządów pożar Rzymu	Szpitalna sepa-ratka	8	Hobby, pasja	15										
Żyd z eposu	4			Jeden z miesięcy	W mydle										
					Gaz do dawania										
Monte ... w Monako	Był nim Petlura, Bohun	Płonnie na grobie Promuje siebie				Czynsz lub czesne									
						11									
				Wzbu-rzone morze		Rzadkie imię męskie									
				2											
Poranne mycie się	9				Kuter na dnie morza	Sharif, d. aktor egipski									
				Tylna część motyla											
Kulig, jazda saniami	Rodzaj biegu konia				Rzeźbio-na do obrazu	6									
				"..... Istota wody", film											
Dodatek do stolnicy	Impreza tury-styczna				Koń czarny jak sadza										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 1-2 SIERPNI

Poziomo: SZWEJK - OPONA - PAROWAR - ŁADOGA - KARPA - LATARNIK - OSLO - KRAKSA - WRZOS - EDYTA - SŁAWOMIR - ALEJA - WARGA - WIKARIAT - PIASKI - EROS - ABONENT - ALLAN - BAJOR - ŚLAMAZARNIK - KLAPA - ODA - TRUD - TROK - ĆWIEK - ISTOTA - KITA - ATOS - ZAKAZ - KANAPA

Pionowo: SZPALER - ŁAWICA - ŚLIWKA - WADA - AZALIA - LILA - EROTYK - WEKSEL - APTEKA - JOGA - STOJAK - MARKIZ - KWARTA - MARIANNA - ZODIAK - KORKI - WERWA - OBIAD - AKORD - ATENA - RATTAN - ŁOTR - SZYFR - REJON - ROTA - POLOT - GRONO - IZOTOP - WAGA - OSADA - STRĄK - KASA

Hasło: Kąpielisko morskie

Uśmiechnij się!

Grymasna wczasowiczka przymi-
erza słomkowe kapelusze. Podoba jej
się dopiero dwudziesty.

— Ile płacę?

— Nic, to ten, w którym pani
przyszła.

***

Uwaga! Nie można wierzyć we
wszystko co podaje Ministerstwo
Zdrowia. Mówią, że jak się wychodzi
z domu, to wystarczy założyć rękaw-
iczki i maseczkę. Ja tak wyszedłem,
a inni mieli założone jeszcze spodnie
buty i kurtki...

***

Dwóch mężczyzn rozmawia na sta-
dionie lekkoatletycznym:

— Patrz! Na ostatnim okrążeniu
wszystkich wyprzedzi ten z czerwo-
nym krawatem!

— To nie krawat! To język!

***

Do urzędu stanu cywilnego wchodzi
Indianin i mówi:

— Muszę zmienić sobie nazwisko!

— A jak pan się nazywa? — pyta
urzędnik.

— Mknąca Strzała Atakująca
Wrogów Znienacka — odpowiada
Indianin.

— W takim razie jak chciałby pan
się nazywać?

— Szybki, Jak Błyskawica, Przed
Którym Każdy Wróg w Krzaki
Szybko Kica!

***

Dziennikarz pyta biegacza, który
pierwszy przybiegł na metę, jak
to zrobił.

— Chciałem mieć to już za sobą!

***

Nowy manager zatrudnił się w dużej
międzynarodowej firmie. Pierwszego
dnia wykręcił wewnętrzny do swojej
sekretarki i drze się:

— Przynies mi tej kawy szybko!

Z drugiej strony odezwał się gniew-
ny męski głos:

— Wybrałeś zły numer! Wiesz z kim
rozmawiasz?

— Nie!

— Z dyrektorem naczelnym, ty idioto!

— A wiesz, z kim ty rozmawiasz?

— Nie!

— I dobrze!

SPEKTAKL MUZYCZNY
 wg poezji K. I. Gałczyńskiego
 oraz szlagierów lat 30-tych

Na wileńskiej ulicy

No. 36 B. Edilion D. Vlasov. Vilna

Vilna

Perspective de St. Georges

Manis viltas tary.

DATA: 28 października
 19:00

MIEJSCE: Teatr LEGENDOS
 (ul. Kalvarijų 85)

CENA: 15-25 €
 (w cenie lampka wina)

WYKONANIE

Reżyseria: Lila Kiejzik
Wokal: Jolanta Tankielun-Gryniewicz,
 Justyna Stankiewicz, Ewa Rauluszewicz
Poezja: Edward Kiejzik, Marek Pszczolowski,
 Łukasz Kamiński, Justyna Stankiewicz
Muzyka: Jurgita Umaraitė, Gerard Łatkowski,
 Romuald Piotrowski, Daniel Gancewski

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody. Tel. 8 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. 8 686 03 070

Kupię mieszkanie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty. Tel. 8 683 73159

W konkurencyjnych cenach skupujemy samochody. Załatwiamy dokumenty. Wasz samochód – nasza troska. Tel. 8 602 05 044

Skupujemy samochody w dowolnym stanie. Załatwiamy dokumenty. Rozliczamy się na miejscu. Tel. 8 611 33 626

Kupię samochód terenowy (lit. visureigis). Tel. 8 688 56 717

Kupujemy ziemię, las, suchy las. Cięcia sanitarne. Rozliczamy się od razu. Tel. 8 606 01 125

Kupię dokumenty (wnioski) na działkę ziemi niepodlegającej zwrotowi. Rozliczamy się od razu. Tel. 8 692 88 088

Kupujemy działki pod budowę w Wilnie i rejonie wileńskim. Wykonujemy projekty. Szybkie rozliczenie. Tel. 8 606 01 125

USŁUGI

Usługi cmentarne. Montaż pomników, nagrobków, płyta nagrobkowa – grobowce. Renowacja mogił, układanie kostki brukowej, wypełnienie kruszonym kamieniem i inne prace. www.gravas.lt, Vilnius, tel. 8 670 06 868

Wywóz śmieci. Transport ładunków. Profesjonal-

ny zespół wykona prace wyburzeniowe. Tel. 8 678 003 83; 8 679 46 521

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo. Tel. 8 606 97 218

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji. Tel. 8 677 34 202

Wykonujemy prace wysokiej jakości i w terminie: architektura krajobrazu, układanie kostki brukowej. Doświadczenie 10 lat. Wilno. Tel. 8 684 30 018

Klub Komunikacyjny zaprasza na rejs po Morzu Śródziemnym w dniach 10 – 17 października 2023 r. na trasie: Barcelona – La Goulette (Tunezja) – Palermo (Sycylia) – Neapol (Pompeje) – Genua – Marsylia – Barcelona.

Informacje o aktualnościach na www.slavija.lt oraz pod numerem telefonu 8 667 88489

SPRZEDAŻ

Sprzedam suchą tarcicę (tzw. „pilomateriały”) o rozmiarach: 0,1x0,1x6; 0,05x0,200x6; 0,05x0,075x6; 0,02x0,12x6. Tel. 8 618 41 164

UM
UTENOS MĖSA

DROGO SKUPIJE BYDŁO
8 620 33544
Płaci od razu!

KAWIARNIA SULTINIAI

- Smaczne pierożki z nadzieniem
- Aromatyczna kawa, herbata
- Szybka obsługa
- Gorące dania

Znajdą nas Państwo w samym centrum stolicy:
Vilnius, Jogailos 6
tel. 262 40 67, +370 5 212 43 91,
+370 612 62339

KUPIJEMY LASY

DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY W
CAŁEJ LITWIE 8 676 41155

NAPRAWIAMY

- telewizory (LCD, plazmowe)
- komputery • monitory
- kamery wideo
- cyfrowe aparaty fotograficzne
- wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
- telefony komórkowe, radiotelefony
- mikrofalówki, odkurzacze.

Wykonujemy skomplikowany remont. Udzielamy gwarancji.

Vilnius, ul. Kauno 34
tel. 8 655 22234
www.taisykla.com

UAB „Krekenavos agrofirma”

SKUPIJEMY BYDŁO

KROWY, CIELICE, BYKI
WEDŁUG WAGI RZEŻNEJ BĄDŹ ZYWEJ
WĄŻY, PŁACI OD RAZU. TRANSPORTUJE
TEL. (8 620) 61179

Hotel w Wilnie na sezon turystyczny zatrudni **dyżurnego administratora**
Wymagania: znajomość języka polskiego oraz angielskiego (podstawy).
Wynagrodzenie: około 100 euro za dobę
Tel. 8 699 54718

KURIER WILEŃSKI

PRENUMERATA 2023

na kolejny miesiąc oraz do końca br. trwa do 28 dnia każdego miesiąca

WYDANIE CODZIENNE (indeks 0044)	1 mies. – 8,00 €
	3 mies. – 22,00 €
	6 mies. – 43,00 €
WYDANIE CODZIENNE DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH, EMERYTÓW (indeks 0227)	1 mies. – 7,00 €
	3 mies. – 20,00 €
	6 mies. – 39,00 €
WYDANIE MAGAZYNOWE (indeks 0172)	1 mies. – 3,00 €
	3 mies. – 8,50 €
	6 mies. – 17,00 €

„Kurier Wileński” można zaprenumerować:
w każdym urzędzie pocztowym (Lietuvos paštas);
drogą elektroniczną – www.prenumeruok.lt
Zasięgnąć informacji można pod nr tel. (8-5) 212 30 40
Birbynių g. 4A, LT-02121 Vilnius,
kolport@kurierwilenski.lt, www.kurierwilenski.lt

TVP WILNO	
7.00	Info Wilno
7.15	Studio Wilno
7.30	S. „Wspólny dom”
7.45	Televizor
7.55	Pożyteczni.pl
8.20	Polonia 24
8.45	„Moje drugie życie” film dok.
9.35	S. anim. „Miś Uszatek”
9.45	Ugotuj nam bajkę
10.05	Gra słów
10.30	Słownik polsko@polski
10.55	Moda na język polski
11.20	Wędrowiec Polski
11.45	S. „Leśniczówka”
12.30	Makłowicz w podróży
13.00	Info Wilno
13.05	wojsko-polskie.pl
13.25	Weterynarze z sercem
13.50	Kabaret za kulisami
14.45	S. „Komisariat”
15.10	Gra słów
15.35	Dobre historie
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	S. „Egzamin z życia”
17.05	S. „Klan”
17.30	Ugotuj nam bajkę
17.50	S. anim. „Stacyjkowo”
18.05	S. „Barwy szczęścia”
19.00	Info Wilno
19.15	Studio Wilno
19.40	S. „M jak miłość”
20.30	Wiadomości
21.00	Polskie Biesiady - na ludowo
22.45	Informacje kulturalne
23.00	S. „Uwikłani”
23.45	Info Wilno
00.05	Studio Wilno
00.25	Zakochaj się w Polsce
LRT TV	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	Dzień dobry, Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,	
8.30	Wiadomości
8.55	S. „Soko Leipzig”

9.40, 23.50	S. „Alpejscy detektywi”
10.30	S. „Jedna sprawa na dwóch”
11.30	„Piątka!”
12.30	Kto i dlaczego?
13.00	„LRT studio spraw bieżących”
14.00	15.00, 16.00 Wiadomości
16.30	S. „Zaklinacze koni”
17.15	S. „Wszystko dla pań”
18.00	Kto i dlaczego?
18.30	Ważna godzina
19.30	Ulice kobiet
20.30	Panorama
21.00	Temat dnia
21.30	Wiadomości Rowerowe
22.00	S. „Wikingowie”
22.50	S. „Zdrajca”

6.00	Filmy anim.
7.00	S. „Ratownicy”
8.00	S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00	S. „Świeża krew”
11.00	KK2
11.30	Będzie wszystko
12.00	Wiadomości
13.20	Kopciuszek Księżniczka
14.30	S. „Płomień”
15.30	S. „Złoty chłopak”
16.30	Dobry wieczór, Litwo
18.30	Wiadomości
19.30	KK2
20.00	Będzie wszystko
20.30	Kopciuszek Księżniczka
21.30	Wiadomości
22.30	„Trzebież” thriller
00.20	S. „Świeża krew”

LRT | PLUS

6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.05	Przyjazna Litwa
7.00	Kto i dlaczego?
7.30	Detektywi historii
8.30	Droga
9.00	Dzień dobry Litwo
11.30	Nasza rosyjska ulica
11.55	Legendy. Dziś i na zawsze
12.45	MŚ w piłce nożnej kobiet.

Korea	Płd.-Niemcy
15.00	Gen ciekawości
15.35	S. „Jedna sprawa na dwóch”
16.35	To jest mój ogród
17.05	„Życie bez ograniczeń” film dok.
18.00	S. „Służyć i bronić”
19.00	Fokus
19.30	S. dok. „Prace wysokiego ryzyka”
20.20	Szkoła kreatywności
20.30	Panorama
21.00	Temat dnia
21.30	„Martwa strefa” dramat
23.15	Spacer
23.45	Widokówki z podróży
00.00	Wiadomości DW (ros.)
00.15	Dziś na świecie (ros.)

6.00	Seriale anim.
7.45	S. „Pielęgniarki”
8.55	S. „Uzurpatorka”
10.00	S. „Barrister Babu”
11.00	S. „Kobiety lekarz”
12.00	S. „Niewierna”
14.00	S. „Macochoa”
15.00	S. anim.
16.00	Wiadomości TV3
16.30	TV Pomoc
18.30	TV3 wiadomości
19.30	S. „Pielęgniarki”
20.30	S. „Yellowstone”
21.30	Wieczorne wiadomości TV3
22.30	„Umysł przestępcy” dramat
00.55	S. „Hamilton”

6.05	S. „Nieśmiertelny”
7.05	Zasady mojej kuchni
8.25	S. „Ciepła posada”
9.25, 15.55	S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
10.35	S. „CSI. Miami”

11.35	S. „Mentalista”
12.30	S. „Ślepa strefa”
14.50	S. „Ciepła posada”
17.00	Dzień info
17.30	S. „Mentalista”
18.30	S. „CSI. Miami”
19.30	S. „Seal Team”
20.30	„Ale numer!”
21.00	„Misjonarz” film fab.
22.50	„Po prostu walcz 2” film fab.

5.30, 13.00	Nowy dzień
6.30	S. „Jasnowidz”
7.30	Kwestia gustu
8.00	S. „Tajemnica”
9.00, 19.00	S. „Historia jednego przestępstwa”
10.00	S. „Niespodziewana sprawiedliwość”
11.00, 21.25	S. „Na imię ma Kozaim”
12.00, 18.30, 23.00	Anatomia mieszkania
12.30	Misja lato
14.00, 0.30	S. „Ślad”
15.00	S. „Jasnowidz”
16.00, 18.00	Reporter
16.20	Sport. Pogoda
16.30	S. dok. „Nieodnaleziona Rosja”
17.00	S. „Miłość w deszczu”
18.00	Reporter
18.20	Sport. Pogoda
20.00, 22.30	Reporter
20.40	Sport. Pogoda
20.50	S. „Jasnowidz”
22.50	Sport. Pogoda

5.40	S. „Hawaj 5.0”
7.30	S. „Cobra 11”
8.30	„Magazynowe wojny”
9.00	„Na jednym końcu haczyk”
9.30	S. „Ostrożnie - rodzina!”
10.30	S. „Simpsonowie”
11.30	S. „Żonaty i z dziećmi”
12.30	S. „Tataś rządzi”
13.00	S. „Tatuśki”
14.00	S. „Cobra 11”
15.00	S. „CSI. NY”
16.00	S. „Hawaj 5.0”

18.00	S. „Ostrożnie - rodzina!”
18.55	S. „Żonaty i z dziećmi”
20.00	S. dok. „Inny świat. Wietnam”
21.00	„Hot Shots! 2” komedia
22.55	S. „Elementary”
23.50	S. „Policjanci”

6.00	S. „Kadin”
7.00, 17.00	„Rodzinne melodramaty”
8.00	S. „Zakazany owoc”
9.00	S. „Zranione serce”
10.00	„Cud” dramat
11.00	S. „Bez domu nie jest dobrze”
12.00	S. „Dr House”
13.00, 20.00	S. „Prawo i porządek”
14.00	S. „Major Crimes”
15.00	S. „Anupamaa”
15.30	S. „Bądź ze mną”
16.00	„Zamieśmy się żonami”
18.00	S. „Major Crimes”
19.00	S. „Dr House”
21.00	S. „Barcelona Krimi”
22.55	S. „Sarah Kohr”
00.50	S. „Jednostka do zadań specjalnych”

6.15	S. „Miasto z morza”
7.05	S. „Klan”
7.30	S. „Leśniczówka”
8.00	Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
8.30	„Dobre historie”
9.00	Wiadomości
9.10	Kwadrans polityczny
9.25	„Informacje kulturalne”
9.40	S. „Ranczo”
10.35	S. „Komisarz Alex”
11.35	S. „Ojciec Mateusz”
12.25	S. „Korona królów.”

Jagiellonowie"	23.55 „W trzy miesiące dookoła świata” dramat	18.30 „O co chodzi”	16.00 „Giganci historii”	młodzieżą
13.00 Wiadomości		19.00 Panorama	16.45 „Historia Mediów”	13.20 „Pierre Teilhard de Chardin” film dok.
13.10 „Agrobiznes”	7.00, 23.05 „Polonia 24”	19.20, 22.40 Serwis Info Wieczór	17.10 „Historia na ten czas”	14.15 „Słowo życia”
13.40 „Magazyn Rolniczy”	7.30 „Słownik polsko@polski”	19.35 „O tym się mówi”	17.15 S. „Czas honoru. Powstanie”	14.20 „Niedziela”
14.00 „Tajemnice zwierząt”	8.00 „Prywatne życie zwierząt”	20.15 Info Kultura	18.00 S. „Quo vadis?”	14.30 Msza Święta z Jasnej Góry
15.00 S. „Krawcowa z Madrytu”	8.30 „Pytanie na śniadanie” (11.35 „Panorama”)	20.20 „ALARM!”	18.45 „Szczęśliwy” film dok.	15.20 Muzyczne chwile
16.00 Wiadomości	12.10 „Nad Niemnem”	20.30 Wiadomości	19.35 „Ekspertyza”	15.30 „Kierownik duchowy Sekretarki Bożego Miłosierdzia” film dok.
16.10 Tour de Pologne 2023	12.30, 16.55 S. „Barwy szczęścia”	21.00 Gość Wiadomości	20.00 S. „Korona królów”	16.00 „Góra św. Michała” film dok.
18.00 „Teleexpress”	13.00 Wiadomości	21.15 „Minęła 20.”	20.50 „Był taki dzień”	16.50 „Ma się rozumieć”
18.20 „Jaka to melodia?”	13.15 S. „Blondynka”	22.00 „W otwarte karty”	20.55 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”	17.00 Informacje dnia
19.00 S. „Ranczo”	14.55 „Jesteście przyszłością świata” film dok.	22.50 „W tyle wizji”	21.00 S. „Dom”	17.10 „Z wędką nad wodę w Polskę i świat”
20.00 „Jeden z dziesięciu”	16.00 Wiadomości	23.30 „W tyle wizji Extra”	22.25 „Archiwum zimnej wojny”	17.35 „Zew natury”
20.30 Wiadomości	16.20 S. anim. „Miś Uszatek”	00.00 Info Wieczór	23.00 „Opowieści weekendowe: Słaba wiara” film TVP	18.00 Modlitwa w Kaliszu w obronie życia poczętego
20.15 Tour de Pologne	16.40 S. anim. „Dziwne przygody Koziołka Matołka”	00.30 „W akcji”	23.50 „Mój kanał” film dok.	21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
21.18 „ALARM!”	17.25 „W obiektywie Polonii”		00.45 „Polskie 100 lat”	21.20 Modlitwa różańcowa
21.35 S. „Ojciec Mateusz”	17.40 „Wilnoteka”	7.00 „Był taki dzień”		21.50 „Myśląc historia”
22.30 „Sprawa dla reportera”	18.00 Teleexpress	7.02 „Informacje kulturalne”	6.00 „Lisieux, dom małej Tereski” film dok.	22.00 Apel Jasnogórski
23.30 „Magazyn śledczy Anity Gargas”	18.15 Tour de Pologne	7.15 S. „Czas honoru. Powstanie”	7.00 „Święty Józef, w imieniu Ojca” film dok.	22.20 Informacje dnia
	18.25 S. „Na kłopoty... Bednarski”	8.00 „Okrasa łamie przepisy”	8.00 „Po stronie prawdy”	23.00 „Jestem Puszcą XXI w.” film dok.
8.00 „Muzyczne poranki”	19.30 „Informacje kulturalne”	8.25 „Był taki dzień”	8.55 „Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie”	00.00 „Cukierki księdza Wali. Rzecz o ks. infułacie Czesławie Wali” film dok.
8.20, 15.00, 22.15 „Informacje kulturalne”	19.45 „Czym żyje świat”	8.30 „Zakochaj się w Polsce”	9.00 Informacje dnia	
8.50 „Trzeci punkt widzenia”	20.05 „Gra słów. Krzyżówka”	8.50 „Lena na Bałkanach”	9.15, 22.40 „Polski punkt widzenia”	
9.25 „Mazurki nad Wisłą”	20.30 Wiadomości	9.15 „Ocalony świat”	9.35 „Słowo życia”	6.00 Fani czterech kótek
10.05 S. „Powrót Arabeli”	21.15 Tour de Pologne	9.45 „Arrasów dzieje osobliwe”	9.40 „Poznajemy Polskę”	9.00 Jak to jest zrobione?
11.30 „Sto minut wakacji” komedia	21.20 S. „Miasto skarbów”	10.10 „Szlakiem miejsc niezwykłych”	10.00 „Na zdrowie”	10.00 Skarby z szopy
13.15 S. „Zielona miłość”	23.35 „Reset”	10.15 S. „W piątą stronę świata”	10.20, 20.30 S. anim.	10.30 Walka o bagaż
15.30 „Obywatel kolczastego świata. Gustaw Herling-Grudziński” film dok.		11.00 S. dok. „Wszystkie kolory świata”	10.45 Święty na każdy dzień	11.00 Morze złota
16.40 „Papusza” dramat	6.35, 11.00 Serwis Info Poranek	11.55 „Powstanie zwykłych ludzi” film dok.	10.50 Muzyczne chwile	12.00 Łowcy staroci
18.55 „Świtezianka 18” film krótkom.	8.10 „Jedziemy”	12.45, 14.25 „Kalendarium Powstania Warszawskiego”	11.00 Podróż papieża Franciszka do Portugalii. Spotkanie ze studentami	13.00 Fani czterech kótek
19.25 Wydarzenie aktualne	8.50 „Agrobiznes”	12.50 „Klasztorne smaki według Remigiusza Rączki”	11.30 Film dok.	14.00 Hotel nad brzegiem oceanu
19.50 S. „Powrót Arabeli”	9.00 „Jedziemy dalej”	13.15 S. „Blondynka”	12.25 „Myśląc Ojczyzna”	17.00 Skarby z szopy
21.00 „Teatr Telewizji - Dziewczęta z Nowolipek - Frania”	9.20 „Minęła 8.”	14.00 „Wojownicy czasu”	12.40 Podróż papieża Franciszka do Portugalii.	18.00 Łowcy staroci
22.45 S. „Glina”	10.10 „Minęła 9.”	14.30 „Odważyć się być wolnym” film dok.	Spotkanie z	19.00 Jak to jest zrobione?
	10.40 Plan dnia	15.15 „Niezwykłe Dwudziestolecie. Historia gospodarcza II RP”		19.30 Jak to działa?
	11.30 Serwis Info Dzień	15.45 „Informacje kulturalne”		20.00 Sposób na remont
	13.00 Info Raport			22.00 Łowcy klasyków
	14.30 Serwis Info Dzień (17.45 Info Kultura)			23.00 Dom na piaskach
	16.30 Info Dzień			00.00 Nagi instynkt przetrwania
	18.00 „Teleexpress”			
	18.15 „Teleexpress Extra”			

TVP WILNO	
7.00 Info Wilno	7.15 Studio Wilno
7.30 Przystanek slow food	7.55 Wilnoteka
8.15 Polonia 24	8.40 Wojciech Cejrowski - bosó przez świat
9.30 S. anim. „Miś Uszatek”	9.40 Superkowe ABC
10.10 Gra słów	10.30 Słownik polsko@polski
10.55 Pozyteczni. Pl	11.20 Czas w las
11.45 Czas ma przebój	12.30 Okrasa łamie przepisy
13.00 Info Wilno	13.05 Wilnoteka
13.25 Kabaretomaniacy	15.10 Gra słów
15.35 Rola życia	16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Na dobre i na złe”	17.15 S. „Klan”
17.40 S. anim. „Miś Uszatek”	17.50 S. „Uzdrowisko”
18.20 Unia kulinarna	18.40 Z Historią na Ty
19.00 Info Wilno	19.15 Studio Wilno
19.30 S. „Ranczo”	20.30 Wiadomości
21.15 „Łączy nas Bałtyk”	22.50 Informacje kulturalne
23.05 S. „Ojciec Mateusz”	23.50 Info Wilno
00.05 Studio Wilno	00.20 Sport
00.25 Dobre historie	
LRT TV	
6.00 Hymn Republiki Litewskiej	6.02 Dzień dobry, Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości	8.55 S. „Soko Leipzig”
9.40 S. „Alpejscy detektywi”	10.30 S. „Jedna sprawa

na dwóch”	11.30 „Piątka!”
12.30 Kto i dlaczego?	13.00 „LRT Studio Spraw Bieżących”
14.00 15.00, 16.00 Wiadomości	16.30 S. „Zaklinacze koni”
17.15 S. „Wszystko dla pań”	18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina	19.10 Moja piosenka
20.30 Panorama	21.00 Złoty umysł
22.15 „1989 - przełom” dramat	00.15 „Znikasz” dramat

6.00 Filmy anim.	7.00 S. „Ratownicy”
8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”	10.00 S. „Świeża krew”
11.00 KK2	11.30 Będzie wszystko
12.00 Wiadomości	13.20 Kopcuszek Księżniczka
14.30 S. „Płomień”	15.30 S. „Złoty chłopak”
16.30 Dobry wieczór, Litwo	18.30 Wiadomości
19.30 KK2	21.10 „Jack Reacher” film fab.
23.55 „W cywilu 5: Pole Bitwy” thriller	01.45 „Dwór” film fab.

LRT | PLUS

6.00 Hymn Republiki Litewskiej	6.05 Ulice kobiet
7.00 Kto i dlaczego?	7.30 Kuchnia Beaty
8.30 Menora	9.00 Dzień dobry Litwo
11.30 Śniadanie u sąsiada	12.00 Zbliżenie
13.00 Zacznij od siebie	13.30 Gen ciekawości
14.00 Festiwal Jazzowy na Zamku w Kłajpedzie 2022	15.25 Wspomnijmy
15.35 S. „Jedna sprawa	

na dwóch”	16.35 „Wilno 700. Muzyczna podróż w czasie”
17.05 S. dok. „Prace wysokiego ryzyka”	17.55 Wizjonerzy
18.00 S. „Służyć i bronić”	19.00 Notatki przyrodnika
19.30 Wspólnymi siłami	20.30 Panorama
21.00 S. „Ella Schon”	22.30 „Zmiana królów” film fab.
00.15 „Martwa strefa” dramat	

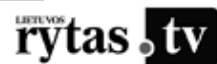

6.00 Seriale anim.	7.45 S. „Pielęgniarki”
8.55 S. „Uzurpatorka”	10.00 S. „Barrister Babu”
11.00 S. „Kobiety lekarz”	12.00 S. „Niewierna”
14.00 S. „Macocha”	15.00 S. anim.
16.00 Wiadomości TV3	16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości	19.30 „Historia mistrzostw świata w koszykówce” film dok.
20.00 Mecz w koszykówce mężczyzn. Litwa-Finlandia	22.00 „Wielki mur” film fab.
00.00 „Zabójcze złudzenia” melodramat	

6.10 S. „Ślepa strefa”	7.05, 13.30 Zasady mojej kuchni
8.25 S. „Ciepła posada”	9.25, 15.55 S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
10.35 S. „CSI. Miami”	11.35 S. „Mentalista”
12.30 S. „Ślepa strefa”	14.50 S. „Ciepła posada”

17.00 Info dzień	17.30 S. „Mentalista”
18.30 S. „CSI. Miami”	19.30 Wrestling
21.30 „S.W.A.T.” film fab.	23.45 „Misjonarz” film fab.

5.30, 13.00 Nowy dzień	6.30 S. „Jasnowidz”
7.30 Akademia wsi	8.00 S. „Tajemnica”
9.00, 19.00 S. „Historia jednego przestępstwa”	10.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”
11.00, 21.25 S. „Na imię ma Kozaim”	12.00 Pytanko
12.30 „Drogi partyzanckie”	14.00, 0.30 S. „Ślad”
15.00 S. „Jasnowidz”	16.00, 18.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda	16.30 S. dok. „Nieodnaleziona Rosja”
17.00, 23.30 S. „Miłość w deszczu”	18.20 Sport. Pogoda
18.30 „Rolnik Jurgis”	19.00 S. dok. „Nierozwiązane tajemnice świata”
20.00, 22.30 Reporter	20.40 Sport. Pogoda
20.50 S. „Jasnowidz”	22.50 Sport. Pogoda
23.00 Rozmowy nad morzem	

5.40 S. „Hawaii 5.0”	7.30 S. „Cobra 11”
8.30 „Magazynowe wojny”	9.00 „Przewodnik budowlany”
9.30 S. „Simpsonowie”	11.30, 18.55 S. „Żonaty i z dziećmi”
12.30 S. „Tatusz rządzi”	13.00 S. „Tatusi”
14.00 S. „Cobra 11”	15.00 S. „CSI. NY”
16.00 S. „Hawaii 5.0”	18.00 S. „Ostrożnie - rodzina!”
20.00 „Gliny”	

21.00 Wiadomości	22.00 „To dopiero początek” komedia
23.50 „Hot Shots! 2” komedia	
6.00 S. „Kadin”	7.00, 17.00 „Rodzinne melodramaty”
8.00 S. „Zakazany owoc”	9.00 S. „Zranione serce”
10.00 „Cud” dramat	11.00 S. „Bez domu nie jest dobrze”
12.00 S. „Dr House”	13.00, 20.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Major Crimes”	15.00 S. „Anupamaa”
15.30 S. „Bądź ze mną”	16.00 „Zamieśmy się żonami”
18.00 S. „Major Crimes”	19.00 S. „Dr House”
21.00 S. „Van der Valk”	22.55 „Miejsce zbrodni - Berlin. Życie po śmierci” detektyw
00.50 S. „Barcelona Krimi”	

6.15 S. „Miasto z morza”	7.05 S. „Klan”
7.30 S. „Leśniczówka”	8.00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
8.30 „Agape blisko siebie”	9.00 Wiadomości
9.10 „Kwadrans polityczny”	9.25 „Informacje kulturalne”
9.40 S. „Ranczo”	10.40 S. „Komisarz Alex”
11.35 S. „Ojciec Mateusz”	12.25 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
13.00 Wiadomości	13.10 „Agrobiznes”

13.40 „Magazyn Rolniczy”
 14.00 „Tajemnice zwierząt”
 15.00 S. „Krawcowa z Madrytu”
 16.00 Wiadomości
 16.20 „ALARM!”
 16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
 17.05 S. „Dziedzictwo”
 18.00 „Teleexpress”
 18.25 Tour de Pologne 2023
 20.30 Wiadomości
 21.15 „Program rozr.”
 22.55 Tour de Pologne
 23.05 S. „07 zgłoś się”
 00.30 S. „Archiwista”

8.00 „Muzyczne poranki”
 8.10 „Zaginione Skarby”
 8.20 „Przestrzeń pamięci”
 8.55 „Szlakiem Kolberga”
 9.30 S. „Powrót Arabeli”
 10.50 „Papusza” dramat
 13.15 S. „Zielona miłość”
 14.55, 22.45 „Informacje kulturalne”
 15.25 „Camille Pissarro - śladami ojca impresjonistów” film dok.
 16.30 „Tylko Beatrycze” spektakl
 19.00 „Jazz.pl”
 20.30 „Oko Boga” film dok.
 21.00 „Jak utopić doktora Mraczka” komedia
 23.10 S. „Pitbull”
 00.10 „Kryptonim HHhH” film fab.

7.00, 23.05 „Polonia 24”
 7.30 „Zakochaj się w Polsce”
 8.00 „Wojciech Cejrowski”
 8.30 „Pytanie na śniadanie” (11.35 „Panorama”)

12.10 „Stacja Innowacja”
 12.30 S. „Ja to mam szczęście!”
 13.00 Wiadomości
 13.15 S. „Siła wyższa”
 15.00 „Giganci nauki”
 16.00 Wiadomości
 16.20 S. anim. „Król Maciuś Pierwszy”
 16.55 „Zakochaj się w Polsce”
 17.25 „Przystanek Ameryka”
 17.40 „Top 3 Marka Sierockiego”
 18.00 Teleexpress
 18.15 Tour de Pologne
 18.25 S. „Parada oszustów”
 19.30 „Informacje kulturalne”
 19.45 „Czym żyje świat”
 20.05 „Gra słów. Krzyżówka”
 20.30 Wiadomości
 21.18 S. „Na dobre i na złe”
 22.10 S. „Na sygnale”
 22.35 „Taka jak Ty”
 23.30 S. „Królowa Bona”

6.35, 11.00 Serwis Info Poranek
 8.10 „Jedziemy”
 8.50 „Agrobiznes”
 9.00 „Jedziemy dalej”
 9.20 „Minęła 8.”
 10.10 „Minęła 9.”
 10.40 „W Kontrze”
 11.30 Serwis Info Dzień
 13.00 Info Raport
 14.30 Serwis Info Dzień
 16.30 Info Dzień (17.45 Info Kultura)
 18.00 „Teleexpress”
 18.15 „Teleexpress Extra”
 18.30 „O co chodzi”
 19.00 Panorama
 19.20, 22.25 Serwis Info Wieczór
 19.35 „O tym się mówi”
 20.10 Info Kultura
 20.15 „ALARM!”
 20.30 Wiadomości
 21.00 Gość Wiadomości
 21.15 „Forum”
 22.00 „W pełnym świetle”
 22.50 „W tyle wizji”

23.30 „W tyle wizji Extra”
 00.00 Info Wieczór
 00.30 „W akcji”

 7.00 „Był taki dzień”
 7.02 „Informacje kulturalne”
 7.15 S. „Czas honoru. Powstanie”
 8.00 „Kalendarium Powstania Warszawskiego”
 8.03 „Okrasa łamie przepisy”
 8.30 „Lena na Bałkanach”
 8.55 „Zakochaj się w Polsce”
 9.20 „Ocalony świat”
 9.50 „Arrasów dzieje osobliwe”
 10.15 S. „W piętą stronę świata”
 11.00 „Mój Titanic” film dok.
 11.50 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
 12.45 „Klasztorne smaki według Remigiusza Rączki”
 13.10 „Był taki dzień”
 13.15 S. „Blondynka”
 13.55 „Warszawa. Zmartwychwstałe Miasto”
 14.45 „Mój kanał” film dok.
 15.25 „Nie taka prosta historia”
 15.50 Informacje kulturalne
 16.05 „Giganci historii”
 16.50 „Historia Mediów”
 17.15 S. „Czas honoru. Powstanie”
 18.00 S. „Quo vadis?”
 18.48 „Polskie 100 lat”
 19.10 „Diabelne szczęście” film dok.
 20.00 S. „Korona królów”
 20.50 „Ex Libris”
 21.10 S. „Dom”
 22.40 „Spot Barykada”
 22.45 „Górskie kolejki linowe” film dok.
 23.00 „Opowieści weekendowe:

Urok wszeteczny” film TVP
 23.55 „Historia na ten czas - Żołnierze Wyklęci”
 00.00 „Nie będąc - jestem. Krzysztof Kamil Baczyński” film dok.
 00.45 „Kryptonim MUZEUM - Szlak Armii Krajowej”
 00.55 „Kalendarium Powstania Warszawskiego”

 6.10 „Pamięć Sybiru” film dok.
 7.00 „Czerwony Dwór” film dok.
 7.30 Muzyczne chwile
 7.40 „Ze szkolnej ławki”
 8.55 „Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie”
 9.00 Informacje dnia
 9.15, 22.40 „Polski punkt widzenia”
 9.40 „Słowo życia”
 9.45 S. anim.
 10.10 „Z wędką nad wodę w Polskę i świat”
 10.35 Święty na każdy dzień
 10.45 „Jestem mamą”
 11.00 Światowe Dni Młodzieży w Portugalii
 11.30 Muzyczne chwile
 11.45 Światowe Dni Młodzieży
 12.15 Muzyczne chwile
 12.25 „Myśląc historia”
 12.35 „Mazurskim szlakiem piękna stworzenia” reportaż
 13.00, 19.00 Modlitwa Anioł Pański
 13.03 Informacje dnia
 13.20 „Polacy w bitwie o Anglię” film dok.
 14.00 Światowe Dni Młodzieży w Portugalii
 14.15 Muzyczne chwile
 14.30 Msza święta z Jasnej Góry
 15.20 Muzyczne chwile

15.30 „Drzwi do lasu”
 15.55 „Słowo życia”
 16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
 16.20 „Mocni w wierze”
 16.50 „Ma się rozumieć”
 17.00 Informacje dnia
 17.10 „Bogu się podobać” reportaż
 17.40 „Prosto o gospodarce”
 18.00 „Sekrety mnichów”
 18.15 Muzyczne chwile
 18.30 „Geopolityka”
 18.55 „Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie”
 19.05 Informacje dnia
 19.15 „Westerplatte Młodych”
 20.00 Światowe Dni Młodzieży. Droga Krzyżowa
 21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
 21.20 Modlitwa różańcowa
 21.50 „Myśląc historia”
 22.00 Apel Jasnogórski
 22.20 Informacje dnia
 23.00 S. „Lalka”
 00.20 „Niedziela”
 00.25 „Regał”

6.00 Fani czterech kótek
 9.00 Jak to jest zrobione?
 10.00 Skarby z szopy
 10.30 Walka o bagaż
 11.00 Morze złota
 13.00 Fani czterech kótek
 14.00 Nagi instynkt przetrwania
 17.00 Skarby z szopy na piaskach
 18.00 Łowcy staroci
 19.00 Jak to jest zrobione?
 19.30 Jak to działa?
 20.00 Fani czterech kótek
 22.00 Niebezpieczny zawód świata
 23.00 Gorączka złota: biała woda
 00.00 Nagi instynkt przetrwania

TVP	
WILNO	
7.00	Info Wilno
7.15	Studio Wilno
7.30	Rok w ogrodzie
8.05	Tygiel
8.20	Polonia 24
8.50	Nowe spojrzenie
9.15	Na sygnale
10.05	S. „Różowy stół odkrywa świat”
10.15	S. anim. „Urwisy z Doliny Młynów”
10.35	S. „Kamienna tajemnica”
11.00	WOW
11.25	S. „Imbir i Cytryna”
11.50	S. „Plebania”
12.35	Wojciech Cejrowski - boso przez świat
13.25	Giganci historii
14.10	Fajna Polska
15.05	Va Banque
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	S. „Ojciec Mateusz”
17.05	Całkiem niezła historia
17.15	Tańcząca ze światem
17.45	Moda na język polski
18.15	S. „Królowie Śródmięcia”
19.00	Info Wilno
19.15	Ewangeliarz Litewski
19.25	Z wieszaka historii
19.50	Kamperem po Południu
20.05	wojsko-polskie.pl
20.30	Wiadomości
21.00	„C. K. Dezerterzy” komedia
22.45	Informacje kulturalne
23.00	Polskie biesiady – na ludowo
00.40	Nowe spojrzenie
01.05	Z wieszaka historii
LRT TV	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	„Widokówki z podróży”
6.20	„Urodzeni w tym

	samym dniu”
7.15	„Moja piosenka”
8.30	„Nie mam tylu lat”
9.00	Dzień dobry, Litwo
9.30	Wiadomości
12.00	S. dok. „Iran widziany z nieba”
12.55	S. dok. „Egipt z lotu ptaka”
13.50	S. „Przepisy na miłość i zbrodnię”
15.30	Wiadomości
15.45	Koncert życzeń
17.30	Kuchnia Beaty
18.30	Wiadomości
19.00	„Hibernować” komedia
20.30	Panorama
21.00	Koncert Justina Jarutisa
22.00	S. „Ella Schon”
23.30	„1989 - A Spy Story” dramat

6.00	Filmy anim.
8.35	„Robinson Cruoe” film anim.
10.25	„Ballerina” film anim.
12.15	„Hotel dla psów” komedia
14.20	„Syn Rambow” komedia
16.15	„Dzień dobry TV” komedia
18.30	Wiadomości
19.30	„Spider-Man: Poprzez multiwersum” film anim.
21.15	„Tata kontra tata” komedia
23.45	„Sex Story” komedia

LRT PLUS	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	Mój najlepszy przyjaciel
6.30	Wspólnymi siłami
7.25	Złoty umysł
8.30	Życie na wsi jest dobre
9.00	Zacznij od siebie
9.30	Teksty mówiące
10.00	Co dobrego, sąsiedzie?
10.30	Widokówki z podróży
10.45	MŚ w piłce

	nożnej kobiet. 1/8
13.00	Śniadanie u sąsiada
13.30	Perspektywa
14.00	Uwaga! Poszukujemy sztuki
14.30	Odblaski
15.00	Spacery
15.30	Nadzieja po obu stronach Atlantyku
16.00	Euromaxx
16.30	„Gen ciekawości”
17.00	S. „Wspaniałe pomysły”
17.50	Wilno niezapomniane
18.00	„Juozas Lukša-Daumantas. Ostatni list” film dok.
19.00	Legends. Dziś i na zawsze
20.00	To jest kino
20.30	Panorama
21.00	„Floryda” dramat
22.45	„Hibernatus” komedia
00.05	„Znikasz” dramat

6.00	Seriale anim.
9.00	„Smaczne i zdrowe”
9.30	„Droga żywności”
10.00	„Smacznie aż strach”
10.30	„Pięciogwiazdkowe mieszkanie”
11.00	„Witajcie!”
11.30	S. dok. „Duże koty w domu”
12.35	„Doktor Dolittle: W pogoni za błahostkami” komedia
14.20	„Był sobie chłopiec” komedia
16.30	„Telemaniak” komedia
18.30	Wiadomości TV3
19.30	„Wakacje rodziny Johnsonów” komedia
21.25	„Zwierzęta Ameryki” dramat
23.55	„11.6” dramat

6.10	„Ale numer!”
6.40	S. dok. „Wyścig dookoła świata”
8.00	„Ale numer!”
9.00	„Mania chomikowania”
10.00	S. dok. „Przyjaciel na całe życie”
10.35	S. dok. „Życie w górach”
11.45	S. dok. „Wyścig dookoła świata”
13.05	„Mania chomikowania”
14.05	S. „Osobowości narodowe pracy”
15.05	„Bitwa ekstrasensów”
17.35	S. dok. „Największe tajemnice świata”
19.30	„Maska”
22.00	„Dwunastu odważnych” dramat
00.25	Wrestling

6.00	S. „Tajemnica”
8.00	W cieniu mężczyzn
8.30	Rozmowy przy morzu
9.00	S. „Jasnowidz”
10.00	Kwestia gustu
10.30	Misja - lato
11.00	Laumės juosta 2023
12.00	S. „Nieoczekiwana sprawiedliwość”
14.00	S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
16.00	Wiadomości
16.30	„Šarūnas Marčiulionis. Nie taki jak inni” film dok.
17.30	O przyjemnościach łaźni
18.00	Wiadomości
18.30	Bushido ring
19.00	S. „Jasnowidz”
20.00	Wiadomości
20.30	S. dok. „Okropne elementy natury”
22.30	Wiadomości
23.00	S. „Nieoczekiwana sprawiedliwość”
6.10	„Gwiazdy

	lombardu”
6.35	„Nagi instynkt przetrwania”
7.30	„Mężczyźni z gór”
8.30	„Piekielna droga”
9.30	„Przewodnik budowlany”
10.00	„Jestem rajdowcem”
10.30	„Gazas dugnas”
11.00	S. dok. „Kacza dynastia”
12.00	„Kosmos. Odyssej”
12.35	„Niewidzialne królestwa”
13.55	„Przetrwanie”
15.00	„Wyzwanie Złamanej Czaszki”
16.00	„Wojny magazynowe”
18.00	„Gwiazdy lombardu”
19.00	„Najlepsi kierowcy ciężarówek”
20.00	„W dziczy z Bearem Gryllsem”
21.00	Wiadomości
22.00	„Klub miliarderów” dramat
00.10	„To dopiero początek” komedia
6.10	„Wybrali Litwę”
6.40	„Świat ogrodników”
8.00	S. „Jednostka do zadań specjalnych”
10.20	S. „Candice Renoir”
11.30	„Rolnik szuka żony”
12.30	„Młodszy o 10 lat”
13.35	S. dok. „Pokochaj swój ogród”
14.40	„Zamieńmy się żonami”
15.45	S. „Niewinni”
17.45	S. „Yargi”
18.45	S. „Perła Whitstable”
19.45	S. „Kapitan Kain”
21.00	S. „Vera”
22.55	„Gloria Bell” komedia

01.00 S. „Van der Valk”	księżycy Marii Kuncewiczowej” reportaż	7.00 Serwis Info Poranek	Pikantnie i słodko.”	Warszawskie”
	11.55 S. „Alternatywy 4”	9.30 „W Kontrze”	13.05 „Kalendarium Powstania Warszawskiego”	9.00 Informacje dnia
6.30 S. „Dziewczyna i chłopak”	13.10 „Dziewczyna i gołębie” film TVP	10.15 „Salon dziennikarski”	13.10 „Kanał Augustowski”	9.15 „Westerplatte Młodych”
7.20 „Balans bieli”	14.10 „Francuski Hollywood” film dok.	11.00 Serwis Info Dzień weekend	14.05 „Polski Gdańsk” film dok.	10.00 „Kontrowersje wokół klimatu 1” film dok.
8.00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Boskiej na Jasnej Górze	15.15 „Jak utopić doktora Mraczka” komedia	16.00 Debata TVP INFO	14.15 „Kuchnia Jagiellonów”	10.55 „Słowo życia”
8.40 „Rok w ogrodzie”	17.05 „Mieszczanie żywieccy”	16.30 Info Dzień (17.15 Info Kultura)	14.45 „Informacje kulturalne”	11.00 Informacje dnia
9.05 „Rok w ogrodzie Extra”	17.45 S. „Hrabia Monte Christo”	17.30 „Czym żyje świat Extra”	15.00 „Historia w postaciach zapisana”	11.15 „Retrospekcja”
9.20 „wojsko-polskie.pl”	19.40 S. „Zmiennicy”	17.45 Infomed	16.45 „Podróże po Bałtyku: lato na wodzie - Szwecja”	11.20 S. dok. „Marianie w Kazachstanie”
9.45 „Pełnosprawni”	21.00 „Chaplin” film fab.	18.00 „Teleexpress”	17.40 „Zaginione? Ocalone? Historie zawodów różnych”	11.30 Światowe Dni Młodzieży
10.15 „Sprawa dla reportera”	23.25 „Informacje kulturalne”	18.15 „Teleexpress Extra”	18.00 „Giganci historii”	12.30 „Św. Józef - patron na trzecie tysiąclecie” film dok.
11.20 „W sercu Azji Południowej: Indie, Nepal, Sri Lanka” film dok.	23.50 Festiwal Kultury Żydowskiej w Krakowie	18.30 „Studio Wschód”	18.45 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”	13.00 „Dziękczynienie w Rodzinie” transmisja
12.30 „Sanatorium miłości”		19.00 Panorama	18.50 „Agnieszka” film dok.	21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
13.30 „Odstrzał” western	7.00 „Polonia 24”	19.20 Serwis Info Wieczór weekend	20.00 S. „Tygrysy Europy”	21.20 Modlitwa różańcowa
15.10 „Z pamięci”	7.30 „Giganci historii”	19.30 „Kobiectym okiem”	20.50 „Szlakiem miejsc niezwykłych”	21.50 „Myśląc historia”
15.25 „Okrasa łąmie przepisy”	8.20 „Balans bieli”	20.00 „Między słowami”	21.00 S. „Dziewczyny ze Lwowa”	22.00 Apel Jasnogórski
15.55 Skoki Narciarskie. Letnie Grand Prix mężczyzn w Szczyrku	8.55 „Pytanie na śniadanie”	20.30 Wiadomości	21.40 „Zamki kresowe Rzeczypospolitej”	22.20 Informacje dnia
18.00 Teleexpress	13.05 S. „Stawiam na Tolka Banana”	21.00 Gość Wiadomości	22.00 „Historia w postaciach zapisana”	22.45 Światowe Dni Młodzieży
18.35 S. „Ojciec Mateusz”	13.45 S. „Gwiezdny Pirat”	21.15 „Minęła 20.”	23.50 „Szlakiem miejsc niezwykłych”	00.00 „Odpowiedzialni za Kościół”
19.25 „Kulisy serialu „Ojciec Mateusz”	14.15 „Ola Polonia”	22.00 „Demaskatorzy”		00.30 „Zostaliśmy z Bogiem Panie Pułkownika” reportaż
19.40 „Jaka to melodia?”	14.35 „Okrasa łąmie przepisy”	22.15 „Śledczym okiem”		
20.30 Wiadomości	15.10 „Łączy Nas Bałtyk” koncert	22.50 „W tyle wizji”		7.00 Jak to jest zrobione?
21.15 Tour de Pologne	17.00 S. „Królowa Bona”	23.30 „W tyle wizji Extra”		9.00 Fani czterech kótek
21.18 ALARM!	18.00 Teleexpress	00.00 Info Wieczór		10.00 Łowcy staroci
21.35 S. „Komisarz Alex”	18.20 S. „Siła wyższa”			12.00 Łowcy klasyków
22.35 „Pod ostrzałem” film fab.	19.10 „Szansa na sukces. Opole 2023”	7.30 „Był taki dzień”		14.00 Łowcy staroci: renowacje
00.30 „Zawodowcy” thriller	20.10 „Informacje kulturalne”	7.32 „Informacje kulturalne”		16.00 Zarobić na kamperach
	20.30 Wiadomości	7.45 „Miejsce z historią”		18.00 Jak to jest zrobione?
8.00 Piosenki z programu „Wieczorny gość”	21.15 Tour de Pologne	8.00 „Agnieszka” film dok.		19.00 Wiejski dom w wielkim stylu
8.30 „Informacje kulturalne”	21.20 S. „Drogi wolności”	9.00 „Cud architektury” film dok.		20.00 Sposób na remont
8.55 „Res Poloniae”	22.25 „Kurier” film sensac.	9.50 „Szlakiem miejsc niezwykłych”		21.00 Truckerzy
9.25 „Tamte lata, tamte dni”	00.30 „Polacy to wiedzą!”	10.00 S. „W piątą stronę świata”		22.00 Niebezpieczny zawód świata
10.05 „Eufonie 2019”		11.30 S. „Tygrysy Europy”		23.00 Mroczne sekrety Playboya
11.25 „Wszystkie		12.25 „Niezwykłe historie z pocztówek”		
		12.35 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”		
		12.45 „Na tropie przypraw.		

	10.30 Dzieci tysiąclecia 11.30 Mój najlepszy przyjaciel	nożnej kobiet. 1/8 16.00 S. „Znajdź mnie w Paryżu”	dookoła świata” 13.05 „Mania chomikowania”	11.30 „Kosmos. Odyssey” 12.30 „Dzikie Peru. Pole bitwy Andów” film dok.
7.00 Info Wilno 7.35 Przyroda-wędkarstwo-przyroda 7.55 S. „Na dobre i na złe” 8.50 S. „Królowie Śródmieścia” 9.30 Studio Raban 9.55 Pociąg do smaku 10.15 Moda na rodzinę 10.45 Ewangeliarz Litewski 11.00 Transmisja Mszy Świętej 13.05 Weterynarze z sercem 13.30 S. „Plebania” 14.20 Było, nie minęło 14.45 Piosenka u Ciebie 15.10 Czas w las 15.30 Trzeci punkt widzenia 16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego 16.20 S. „Stawka większa niż życie” 17.25 Reportaże TVP Wilno 17.50 Z Historią na Ty 18.15 S. „O mnie się nie martw” 19.00 Czas na przebój 19.45 Tygiel 20.05 Imbir i Cytryna 20.30 Wiadomości 21.00 S. „Lalka” 22.20 Hity wszech czasów 23.10 Informacje kulturalne 23.30 Tygiel 23.50 Imbir i Cytryna 00.10 Fajna Polska	12.00 „Naturalna więź. Człowiek i przyroda” film dok. 12.50 S. dok. „Wielka Afryka” 13.35 S. „Śledztwa Lolity Lobosco” 15.30 Wiadomości 15.45 Od Memla do Kłajpedy” film dok. 16.45 Dajmy czadu! 18.00 Wilno 700. Muzyczna podróż w czasie 18.30 Wiadomości 19.00 Tydzień z Wiadomościami Rowerowymi 19.30 Tydzień. 20.30 Panorama 21.00 S. „Restauracja” 22.00 „Jestem taka piękna!” komedia 23.50 „Floryda” dramat	16.50 Szkoła kreatywności 17.00 Zbliżenie 18.00 „Tydzień Książki 2023” 18.50 Przepomnijmy 19.00 „Sierpień miesiącem tańca w LRT Plus!” 20.30 Panorama 21.00 „Lato z operą” 21.30 „Przygody lisiczki Chytruski” Leoś Janek 23.10 „Juozas Lukša-Daumantas. Ostatni list” film dok. 00.05 „Jestem taka piękna!” komedia	14.05 S. „Osobowości narodowe pracy” 15.05 „Bitwa ekstrasensów” 17.30 S. dok. „Największe tajemnice świata” 19.30 S. „FBI” 21.30 S. „Czarna lista” 22.30 „6. dzień” film fab. 01.00 „Dwunastu odważnych” dramat	13.55 „Przetrawianie” 15.00 „Wyzwanie Złamanej Czaszki” 16.00 „Magazynowe wojny” 17.30 Piłkarska Opibet A Liga. „Panevežys“-„Hegelmann” 20.00 „W dziczy z Bearem Gryllsem” 21.00 Wiadomości 22.00 „Siła taktyczna” film fab. 23.55 „Klub miliarderów” dramat
	 6.00 Filmy anim. 9.15 „Agenci” komedia anim. 11.20 „Małolaty ninja wracają” komedia 13.15 „Tysiąc słów” komedia 15.05 „Areszt domowy” komedia 17.20 Teleloto TV gra 18.30 Wiadomości 19.30 „Astrix na olimpiadzie” komedia 21.55 „Godzina prawdy” thriller 00.15 „Vanilla Sky” thriller	 6.00 Seriale anim. 9.00 „Barbie: Przygody księżniczek” film anim. 10.30 S. „Z Robertem jest łatwiej” 11.00 S. dok. „Kosmos. Możliwe światy” 12.00 „The Tiger Rising” film fab. 14.10 „Moja dziewczyna wychodzi za mąż” komedia 16.15 „Wspólna chata” komedia 18.30 Wiadomości TV 3 19.30 „Noc w muzeum” komedia 21.50 „Cenny ładunek” komedia 23.45 „Ocean strachu 3” dramat	 6.00 S. „Tajemnica” 8.00 S. dok. „Drogi partyzanckie” 8.30 Akademia wsi 9.00 S. „Jasnowidz” 10.00 W świecie koszykówki 10.30 Rolnik Jurgis 11.00 Kod zdrowia 12.00 S. „Nieoczekiwana sprawiedliwość” 14.00 S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości” 16.00 Wiadomości 16.30 24/7 17.30 Pytanko 18.00 Wiadomości 18.30 W świecie koszykówki 19.00 S. „Jasnowidz” 20.00 Wiadomości 20.30 S. dok. „Paranprmalne zjawiska 911” 21.30 24/7 22.30 Wiadomości 23.00 S. „Nieoczekiwana sprawiedliwość”	 6.20 „Wybrali Litwę” 6.55 „Pokochaj swój ogród” 8.00 S. „Jednostka do zadań specjalnych” 10.20 S. „Candice Renoir” 11.30 „Rolnik szuka żony” 12.30 „Przyjęcia z Rachel Allen” 13.30 Pozdrowienia 15.45 S. „Niewinni” 17.45 S. „Yargi” 18.45 S. „Pełna Whitstable” 19.45 S. „Kapitan Kain” 21.00 S. „Francuskie morderstwa” 23.15 „Cztery pokoje” komedia
 6.00 Hymn Republiki Litewskiej 6.02 Legendy. Dziś i na zawsze 7.00 Weranda 7.30 Świąteczne myśli 8.00 Wyznania 8.30 Życie na wsi jest dobre 9.00 To jest mój ogród 9.30 Notatki przyrodnika 10.00 Encyklopedia Gustawa	 6.00 Hymn Republiki Litewskiej 6.05 Filmy anim. 9.35 S. „Theodosia” 10.00 7 dni Kowna 10.30 Wiara i życie 11.00 Światowe Dni Młodzieży 13.00 Świąteczne myśli 13.30 S. dok. „Siła sportu” 14.00 MŚ w piłce	 6.10 „Ale numer!” 6.40 S. dok. „Wyścig dookoła świata” 8.00 „Kolory lasu” 8.30 „Róg tura” 9.00 Strongmani 10.00 S. dok. „Przyjaciel na całe życie” 11.45 S. dok. „Wyścig	 6.10 „Gwiazdy lombardu” 6.35 „Nagi instynkt przetrwania” 7.30 „Mężczyźni z gór” 8.30 „Piekielna droga” 9.30 „Na jednym końcu haczyk” 10.00 „E-gazas dugnas” 10.30 S. dok. „Na dwóch kołach” 11.00 S. dok. „Kacza dynastia”	 6.05 „Sprawa dla reportera” 7.05 „Słownik polsko@polski” 7.25 „wojsko-polskie.pl” 7.55 „Słowo na niedzielę” 8.00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Boskiej na Jasnej Górze 9.00 „Tydzień”

9.30 „Zakochaj się w Polsce”		16.50 „Ludzie z miasta”	Warszawskie dzień po dniu”	17.45 „Sekrety mnichów”
10.00 „Okrasa łamie przepisy”		17.00 „Oknem wiary”	18.50 S. dok. „Galeria Widmo”	18.00 „Zostań żołnierzem RP”
10.30 „Między ziemią a niebem”		17.30 Serwis Info Dzień weekend	19.00 „Magurski Park Narodowy” film dok.	18.15 „Prawda a historia”
(11.00 Msza Święta z udziałem papieża Franciszka)	7.00 „Giganci nauki”	18.00 „Teleexpress”	19.40 „W godzinę próby. Polskie Państwo Podziemne” film dok.	18.30 Światowe Dni Młodzieży
13.55 Skoki Narciarskie. Letnie Grand Prix mężczyzn w Szczyrku	7.55 S. „Kariera Nikodema Dyzmy”	18.15 „Teleexpress Extra”	20.00 S. „Tygrysy Europy”	19.30 „Orłem być...” film dok.
15.55 „Z pamięci”	9.00 „ABC miłości” film dok.	18.30 Teleexpress na deser	20.50 S. dok. „Galeria Widmo”	19.50 Światowe Dni Młodzieży
16.10 „Polskie Parki Narodowe” film dok.	10.20 „Słowo na niedzielę”	19.00 Panorama	21.00 S. „Osiecka”	20.10 „Fatima - miejsce wybrane przez Maryję” film dok.
16.45 S. „Alternatywy 4”	10.30 „Między ziemią a niebem”	19.25 „Studio Zachód”	21.45 S. dok.	20.30 S. anim.
18.00 Teleexpress	(11.00 Msza Święta z udziałem Papieża Franciszka)	19.50 „INFO V4+”	22.00 „Historia w postaciach zapisana”	21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
18.35 „Rolnik szuka żony”	13.50 „Godzina „W” dramat	20.05 „Głębia ostrości”	22.48 „Zagłada redemptorystów na Woli” film dok.	21.20 Modlitwa różańcowa
19.40 „Jaka to melodia?”	15.15 S. „Kariera Nikodema Dyzmy”	20.30 Wiadomości	00.10 „Wszystko co kocham” film fab.	21.50 „Krótka historia zbawienia”
20.30 „Wiadomości”	16.15 „Fajna Polska”	21.00 Gość Wiadomości		22.00 Apel Jasnogórski
21.20 „Pośród wielu dróg” koncert	17.00 „Wojciech Cejrowski - boso przez świat”	21.15 „Minęła 20.”		22.20 Informacje dnia
22.35 S. „W 80 dni dookoła świata”	17.30 „Polacy to wiedzą!”	22.00 „Gdzie jest Pan Cogito?”		22.40 „Retrospekcja”
00.35 „Hotelowa miłość” komedia	18.00 Teleexpress	22.50 „Strefa starcia”		22.45 „Stan bezpieczeństwa państwa”
	18.25 S. „Siła wyższa”	00.00 Info Wieczór		22.55 Święty na każdy dzień
7.20 12. Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej Opole	19.15 Międzynarodowy Festiwal Muzyczny w Żywcu	7.30 „Był taki dzień”		23.00 „Karol de Foucauld” film dok.
9.00 Nabożeństwo z Kościoła ewangelickiego	20.10 „Informacje kulturalne”	7.32 „Informacje kulturalne”		23.55 Muzyczne chwile
10.05 „Muzyka w Opactwie. Mischa Maysky”	20.30 Wiadomości	7.45 „Polskie 100 lat - Powstanie Warszawskie”		00.00 „Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej”
10.40 S. „Wszystkie stworzenia duże i małe”	21.20 S. „Komisarz Alex”	8.15 „Magurski Park Narodowy” film dok.		00.30 „Tam, gdzie Bóg płacze”
11.40 S. anim.	22.15 „Polskie biesiady - żeglarska”	9.00 Msza grekokatolicka		
13.15 „Trzeci punkt widzenia”	00.25 „Sukces jest kobietą”	10.00 S. „W piątą stronę świata”		7.00 Jak to jest zrobione?
13.55 S. „Alternatywy 4”		12.20 S. „Tygrysy Europy”		9.00 Fani czterech kółek
15.10 „Mysz” film TVP	7.00 Serwis Info Poranek	13.15 „Na tropie przypraw. Pikantnie i słodko”		10.00 Jak to jest zrobione?
16.00 „Wędrowiec Polski”	9.30 „W Kontrze”	13.35 „Kresowe dzieje”		11.00 Łowcy staroci
16.40 „Słynny najazd niedźwiedzi na Sycylię” film anim.	10.10 „Magazyn śledczy Anity Gargas”	14.15 „Kuchnia Jagiellonów”		12.00 Dom na piaskach
18.15 „Niedziela z...”	10.35 Serwis Info Poranek	14.40 „Informacje kulturalne”		14.00 Walka o bagaż
19.55 „Mój koncert - Kalina Jędrusik”	10.50 „Woronicza 17”	14.55, 17.35, 23.45 „Kalendarium Powstania Warszawskiego”		16.00 Obrońcy zabytków
21.00 „Tobruk” film fab.	12.00 Serwis Info Dzień weekend	14.58 „Był taki dzień”		18.00 Sposób na remont
22.55 „Informacje kulturalne”	13.00 „Czym żyje świat Extra”	15.00 „Historia w postaciach zapisana”		19.00 Zarobić na kamperach
23.30 „Trzeci punkt widzenia”	13.30 „Nie da się ukryć”	16.45 „Podróże po Bałtyku: lato na wodzie - Estonia”		20.00 Wojny hotelowe
	14.00 Serwis Info Dzień weekend	17.45 „Informacje kulturalne”		21.00 Antarktyda
	16.00 „Za kulisami”	17.40 „Incognito” film dok.		22.00 Największe napady świata
	16.15 Serwis Info Dzień weekend	18.00 „Giganci historii”		23.00 S. dok. „Biggie i Tupac: kto zabił raperów?”
		18.45 „Powstanie		

TVP
WILNO

7.00 Imbir i Cytryna
7.20 Nowe spojrzenie
7.45 Starszaki
8.10 Było, nie minęło
8.35 Fajna Polska
9.20 S. anim. „Różowy
stoń odkrywa
świat”
9.40 Jak to działa
10.10 Gra słów
10.30 Słownik
polsko@polski
10.55 Piosenka u Ciebie
11.20 Tańcząca ze
światem
11.45 S. „Ranczo”
12.30 Kuchnia
dwudziestolecia
13.00 Info Wilno
13.05 Tygiel
13.20 Imbir i Cytryna
13.45 Hity wszech
czasów
14.45 Nowe spojrzenie
15.10 Gra słów
15.35 Moda na język
polski
16.00 Koronka do
Miłosierdzia
Bożego
16.20 S. „Czas honoru”
17.05 S. „Klan”
17.30 Różowy Stoń
odkrywa świat
17.40 Jak to działa
18.05 S. „Barwy
szczęścia”
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 Wiadomości
21.00 S. „Leśniczówka”
21.45 Wielcy Polacy,
wielkie historie
22.50 Informacje
kulturalne
23.00 S. „Młody
Piłsudski”
23.50 Info Wilno
00.05 Studio Wilno
00.20 Sport
00.25 Wilnoteka
00.45 S. „Czas honoru”

LRT | TV

6.00 Hymn Republiki
Litewskiej
6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,
8.30 Wiadomości
8.55 S. „Soko Leipzig”

9.40 S. „Alpejscy
detektywi”
10.30 S. „Sprawa dla
dwojga”
11.30 Piątka!
13.30 Kto i dlaczego?
13.00 LRT Studio
Spraw Bieżących
14.00, 15.00, 16.00,
Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień
dobry Litwo
16.30 S. „Zaklinacze
koni”
17.15 S. „Wszystko
dla pań”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Łąco na kopcu
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Wiadomości
rowerowe
22.00 S. „Wikingowie”
22.50 S. „Ana Tramel.
El juego”
23.45 S. „Alpejscy
detektywi”

6.00 Filmy anim.
7.00 S. „Ratownicy”
8.00 S. „Walker,
strażnik Teksasu”
10.00 S. „Świeża krew”
11.00 Całuję. Ruta
12.00 Wiadomości
13.20 Pani chłopka
14.30 S. „Płomień”
15.30 S. „Złoty
chłopak”
16.30 Dobry wieczór,
Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
20.00 Będzie
wszystkiego
20.30 Kopciuszek
Księżniczka
21.30 Wiadomości
22.30 „Pixie” komedia
00.20 S. „Świeża krew”

LRT | PLUS

6.00 Hymn Republiki
Litewskiej
6.05 Kuchnia Beaty
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Ulice kobiet
8.30 „LRT OPUS pełnia
księżycy”
9.00 Dzień dobry Litwo
11.30 Co lepszego,

sąsiedzie?
12.00 S. „Wspaniałe
pomysły”
12.50 Perspektywa
13.15 MŚ w piłce
nożnej kobiet. 1/8
15.30 S. „Jedna sprawa
na dwóch”
16.35 Encyklopedia
Gustawa
17.05 Dzieci Tysiąclecia
18.00 S. „Służyć i
bronić”
19.00 „Idący ulicą
Zamkową”
film dok.
19.30 „Joan Miro.
Wewnętrzny
ogień” film dok.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Bez stałego
adresu: Bob
Dylan” film dok.
23.05 Zbliżenie
00.00 Wiadomości DW
(ros.)
00.15 Dziś na świecie
(ros.)

6.00 Seriale anim.
10.00 S. „Barrister
Babu”
11.00 S. „Kobiety
lekarz”
12.00 S. „Niewierna”
14.00 S. „Macochoa”
15.00 S. anim.
16.00 Wiadomości TV3
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 S. „Pielęgniarki”
20.30 S. „Yellowstone”
21.30 Wieczorne
wiadomości TV3
22.30 „Gniewne Psy”
komedia
00.45 S. „Hamilton”

6.00 S. „Ślepa strefa”
7.00, 13.30 Zasady
mojej kuchni
8.25, 14.50 S. „Ciepła
posada”
9.25, 15.55 S. „Agenci
wymiaru
sprawiedliwości”
10.35 S. „CSI. Miami”
11.35 S. „Mentalista”

12.30 S. „Ślepa strefa”
17.00 Dzień info
17.30 S. „Mentalista”
18.30 S. „CSI. Miami”
19.30 S. „Seal Team”
20.30 „Ale numer!”
21.00 „Terminator:
Ocalenie”
film fab.
23.15 S. „Czarna lista”
00.15 „6. dzień” film
fab.

rytas . tv

6.00 Bushido ring
6.30 S. „Jasnowidz”
10.00 24/7
11.00, 21.25 S. „Na imię
ma Kozaim”
12.00 S. dok. „Azja
3600”
12.30 Akademia wsi
13.00 Nowy dzień
14.00, 0.30 S. „Ślad”
15.00 S. „Jasnowidz”
16.00, 18.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 S. dok.
„Nieodnaleziona
Rosja”
17.00, 23.30 „Šarūnas
Marčiulionis. Nie
taki jak inni”
film dok.
18.20 Sport. Pogoda
18.30 Misja lato
19.00 S. „Historia
jednego
przestępstwa”
20.00, 22.30 Reporter
20.20 Sport. Pogoda
20.50 S. „Jasnowidz”
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Pytanko

6.30 S. „Hawaii 5.0”
7.30 S. „Cobra 11”
8.30 „Jestem
rajdowcem”
9.00 S. „Na dwóch
kołach”
9.30 S. „Simpsonowie”
11.30, 18.55 S. „Żonaty
i z dziećmi”
12.30 S. „Tatuś rządzi”
13.00 S. „Tatuśki”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „CSI. NY”
16.00 S. „Hawaii 5.0”
18.00 S. „Ostrożnie -
rodzina!”
20.00 „Inny świat.

Indonezja”
film dok.

21.00 „Ojczym” thriller
23.10 „Co kryją jej
oczy” film fab.

6.00 S. „Kadin”
7.00, 17.00 „Rodzinne
melodramaty”
8.00 S. „Zakazany
owoc”
9.00 S. „Zranione
serce”
10.00 „Cud” dramat
11.00 S. „Bez domu nie
jest dobrze”
12.00 S. „Dr House”
13.00, 20.00 S. „Prawo i
porządek”
14.00 S. „Major Crimes”
15.00 S. „Anupamaa”
15.30 S. „Bądź ze mną”
16.00 „Zamieńmy się
żonami”
18.00 S. „Major Crimes”
19.00 S. „Dr House”
21.00 S. „Tajemnicza
droga”
23.30 S. „Francuskie
morderstwa”
01.40 S. „Jednostka do
zadań
specjalnych”

TVP 1

6.15 S. „Dziedzictwo”
7.05 „Klan”
7.30 „Leśniczówka”
8.00 Transmisja
Mszy Świętej
8.30 „Studio Raban”
9.00 Wiadomości
9.10 Kwadrans
polityczny
9.25 Informacje
kulturalne
9.40 S. „Ranczo”
10.40 S. „Komisarz
Alex”
11.35 S. „Ojciec
Mateusz”
12.25 S. „Korona
królów.
Jagiellonowie”
13.00 Wiadomości
13.10 „Agrobiznes”
13.40 „Magazyn
Rolniczy”
14.00 „Tajemnice
zwierząt”

15.00 S. „Krawcowa z Madrytu”	wiedzą!”	18.00 „Teleexpress”	16.00 „Giganci historii”	12.30 „Z Zacisza na Syberię” reportaż
16.00 Wiadomości	7.30 „Pielgrzymowanie”	18.15 „Teleexpress Extra”	16.45 „Historia Mediów”	13.00 Modlitwa Anioł Pański
16.20 „ALARM!”	7.50 „Kalendarium Powstania Styczniowego 1863”	18.30 „O co chodzi”	17.15 S. „Czas honoru. Powstanie”	13.03 Informacje dnia
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”	8.00 „Smaki świata”	19.00 Panorama	18.00 S. „Quo vadis?”	13.20 „Krzyżu Święty, nade wszystko!” Historia krzyża św. Jana Pawła II” film dok.
17.05 S. „Dziedzictwo”	8.30 „Pytanie na śniadanie” (11.35 „Panorama”)	19.20, 22.35 Serwis Info Wieczór	18.45 „Kalendarium Powstania Warszawskiego”	14.30 Msza Święta z Jasnej Góry
18.00 „Teleexpress”	12.05 „Zoom Polonii”	20.10 Info Kultura	18.50 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”	15.20 Muzyczne chwile
18.20 „Jaka to melodia?”	12.10 „Przystanek Ameryka”	20.15 „ALARM!”	18.55 „Piosenką przez historię”	15.30 S. „Lalka”
19.00 S. „Ranczo”	12.30, 16.55 S. „Barwy szczęścia”	20.30 Wiadomości	19.00 „Marsze Niepodległości” film dok.	16.50 „Ma się rozumieć”
19.55 „Jeden z dziesięciu”	13.00 Wiadomości	21.00 Gość Wiadomości	19.50 „Historia na ten czas”	17.00 Informacje dnia
20.30 Wiadomości	13.15 S. „Komisarz Alex”	21.15 „Minęła 20.”	20.00 S. „Korona królów”	17.10 „Sanktuaria polskie”
21.15 „ALARM!”	14.05 S. „Drogi wolności”	22.00 „Nie da się ukryć”	20.50 „Flesz historii”	17.30 „Porady medyczne bonifratrów”
21.35 S. „Velvet”	15.00 „Z archiwum i pamięci”	22.15 „Resortowe dzieci”	21.05 S. „Dom”	18.00 „Świadkowie”
22.30 „Mgła” film dok.	16.00 Wiadomości	22.50 „W tyle wizji”.	22.30 „Prekursor” film dok.	18.30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja w Skpem
23.30 „Arena poglądów”	16.20 „ALCHEMIK”	23.30 „W tyle wizji Extra”	22.50 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”	21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
00.35 „Balans bieli”	16.35 „Laboratorium alchemika”	00.00 Info Wieczór	23.00 „Opowieści weekendowe: Niepisane prawa” film TVP	21.20 Modlitwa różańcowa
	16.40 „Mrówki górą! Sekretne życie roślin”	00.30 „W akcji”	23.50 „Rachunek sumienia”	21.50 „Myśląc Ojczyzna”
7.45 „Teledyski”	17.25 „Kamperem po Południu”			22.00 Apel Jasnogórski
8.05, 14.20, 22.30 „Informacje kulturalne”	17.50 „Polacy Świata”	7.00 „Był taki dzień”	6.30 „Ona nigdy nie była sama - Czcigodna Sługa Boża Matka Teresa Kierocińska” dokument fab.	22.20 Informacje dnia
8.35 „Słowobranie”	18.00 Teleexpress	7.05 „Informacje kulturalne”	7.00 „Ze szkolnej ławki”	22.40 „Polski punkt widzenia”
9.10 „Wędrowiec Polski”	18.15 Tour de Pologne	7.15 S. „Czas honoru. Powstanie”	8.15 „Żywa nić tradycji” reportaż	23.00 „Z wędką nad wodę w Polskę i świat”
9.50 S. „Wszystkie stworzenia duże i małe”	18.25 S. „Parada oszustów”	8.00 „Brudasek” film fab.	8.55 „Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie”	23.30 „W pułapce wojny” film dok.
10.50 „Fredek uszczęśliwia świat” komedia	19.30 „Informacje kulturalne”	8.15 „Okrasa łamie przepisy”	9.00 Informacje dnia	00.10 „Kuznia redemptorystów” film dok.
12.30 „Na kredyt” film obycz.	19.45 „Czym żyje świat”	8.45 „Lena na Bałkanach”	9.05 „Wieś - to też Polska”	
13.15 S. „W słońcu i w deszczu”	20.05 „Gra słów. Krzyżówka”	9.05 „Ocalony świat”	10.15 „Słowo życia”	7.00 Fani czterech kółek
14.40 „Gry i zabawy dziecięce” film dok.	20.30 Wiadomości	9.35 „Arrasów dzieje osobliwe”	10.20 Muzyczne chwile	9.00 Jak to jest zrobione?
15.15 „Reżyserzy”	21.20 S. „Dom”	10.00 S. „W piątą stronę świata”	10.30 S. anim.	10.00 Skarby z szopy
16.10 S. „Przygody Gapiszonia”	22.55 „Zoom Polonii”	10.45 „Pan Mecenas” film dok.	10.55 Święty na każdy dzień	10.30 Walka o bagaż
16.45 S. „Hrabia Monte Christo”	23.05 „Polonia 24”	11.45 S. dok. „Wszystkie kolory świata”	11.00 Informacje dnia	11.00 Łowcy staroci: renowacje
18.35 „Co mówią lekarze” film krótkom.	23.35 „Z archiwum i pamięci”	12.35, 14.20, 15.25 „Szlakiem miejsc niezwykłych”	11.15 „Rozmowy niedokończone”	12.00 Łowcy staroci
19.10 „Trzeci punkt widzenia”		12.45 „Klasztorne smaki według Remigiusza Rączki”	12.20 „Stan bezpieczeństwa państwa”	14.00 Sposób na remont
19.45 S. „Powrót Arabeli”	6.35, 11.00 Serwis Info Poranek	13.15 S. „Blondynka”		17.00 Skarby z szopy
21.00 „Eastern” film fab.	8.10 „Jedziemy”	14.00 „Ex Libris”		18.00 Łowcy staroci
23.00 „Niewidzialne” dramat	8.50 „Agrobiznes”	14.30 „Nie będąc - jestem” film dok.		19.00 Jak to działa?
00.50 „Tobruk” dramat	9.00 „Jedziemy dalej”	15.15 „Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii”		20.00 Nagi instynkt przetrwania
	9.20 „Minęła 8.”	15.45 „Informacje kulturalne”		21.00 E. Staford w Szkocji
7.00 „Polacy to	10.10 „Minęła 9.”			
	10.40 Plan dnia			
	11.30 Serwis Info Dzień			
	13.00 Info Raport			
	14.30 Serwis Info Dzień			
	16.30 Info Dzień			
	17.30 „Rodzina i praca”			
	17.40 Info Dzień			
	(17.45 Info Kultura)			

Milion słoneczników w prezencie dla żony

10 sierpnia tego roku przypada 50. rocznica ślubu Lee Wilsona z żoną Renee. Właśnie z tej okazji rolnik z amerykańskiego stanu Kansas obsiał pole słonecznikami.

„Zawsze lubiła słoneczniki. Więc zasialiśmy dla niej 32 ha słoneczników. Dokładnie posadziliśmy 1,2 mln słoneczników” — wyjaśnił Lee. Dodał, że zrobił to potajemnie, z pomocą swojego syna. Kiedy kwiaty wreszcie zakwitły i Renee zobaczyła żółte pole po raz pierwszy, była głęboko wzruszona. „Poczułam się wyjątkowa. Nie mogłam dostać lepszego prezentu na rocznicę ślubu niż to” — powiedziała ze łzami w oczach.

Fot. Pixabay.com

Żeby zapłacić za lifting, sprzedała dom

Amerykanka Kelly Beasley od dawna była uzależniona od poprawiania urody. Kobieta miała zaledwie 20 lat, kiedy pierwszy raz zdecydowała się na botoks. Przez lata regularnie poddawała się zabiegom wypełniającym na bazie kwasu hialuronowego. Po trzydziestu latach intensywnego „ostrzykiwania” mieszkanka miasta z Marana w Arizonie uznała, że potrzebne jest jej operacyjne odmłodzenie. Jak przyznała mając prawie 50 lat, podjęła decyzję o liftingu.

Kobieta zaczęła interesować się klinikami, które oferowały taki zabieg. Kiedy dowiedziała się, ile kosztuje operacyjne naciągnięcie skóry, była w szoku. Okazało się, że różni chirurdzy plastyczni za tego typu operację inkasują od 50 tys. do 60 tys. dolarów. Dla Kelly Beasley była to suma znacznie przekraczająca jej oszczędności. By mieć pieniądze na odmłodzenie, sprzedała więc swój dom...

Ślub uratowali strażacy

Straż pożarna niedaleko Bolzano w północnych Włoszech uratowała ślub — nie przed ogniem, ale pannę młodą przed spóźnieniem się na ceremonię. Gdy zepsuł się samochód, którym miała pojechać, pomogli jej strażacy i na sygnale odwieźli do kościoła. W miejscowości Vanga panna młoda wpadła w rozpacz tuż przed ślubem, bo nie wiedziała, jak ma dotrzeć na uroczystość. Nie była w stanie uruchomić samochodu, którym miała dojechać do kościoła. Kiedy miejscowi strażacy dowiedzieli się o awarii, przerwali akcję sprzątania okolicy i ruszyli na pomoc. Pojechali po zdesperowaną narzeczoną i udekorowanym pospiesznie kwiatami samochodem odwieźli ją na sygnale do kościoła.

Fot. Pixabay.com

Fotomigawka

■ Cheerleaderki podtrzymują energię kibiców podczas przerwy meczu Fot. Julius Kalinskas, ELTA